

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

Oetinganae Historiæ Liber III. Miracvla D. Virginis Oetinganæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64940](#)

I.
bello,
Bohe-
. hec
omnia
preme-
unt, vi-
sue vo-
desci-
C. M DC
suppli-
erunt,
vindi-
m, pa-
ngam-
sse sin-
it mo-
ientia,
u, siue
ocum-
um se-
annis
ges ad-
IN.

127

OETINGANAЕ
HISTORIÆ
LIBER III.
MIRACVL A D. VIR-
GINIS OETIN-
GANÆ.

Miraculorum Virginis Oetinganae fama, uti ab A. C. MCDLXXXIX. ad haec usque tempora longè latèque per Europam increbuit: ita ultra eum annum, tacentibus litteris, nihil eo de genere comperti habemus. In litteras exinde missa, & in vulgus enuntiata, omne genus mortales, salutem, siue animis, siue corporibus quærentes, ab omni parte, ad hunc beneficiorum fontem euocârunt. Quibus recensendis hanc rationem tenere visum: ut primum ex ingenti numero luculentiora tantum secernamus: in annorum deinde seriem,

viii

ut quæque euenerunt, aut indica-
ta sunt, referamus. Erit autem ope-
ræ pretium prænoscere, quib' è fon-
tibus hæc miraculorum profluxerit
narratio. Tres Oetingæ vetusti se-
uantur **Commentarii**, membrana-
cei, manuscripti, Germanico sermo-
ne: quib', quæ ab anno MCD LXXXII.
facta sunt miracula, ad annum MD
XCVIII. cum fide annotantur. Pri-
mus septingenta quinquaginta com-
memorat. Alter repetit eadem, qui-
busdam omissis, non paucis amissis
quæ cum foliis ablatis desiderantur.
Tertio continentur octingenta se-
xaginta duo, quæ ab anno MD
XVIII. ad MD XCVIII. euenerunt.
Postea Albertus Klöpferus Theolog.
D. & Oetingani Canonicorum Col-
legii Decanus, ab anno nonagesimo
secundo exorsus, ad millesimum sei-
centesimum quartum; & hinc Bal-
thasar Schrenckius de Nozing, The-
ologiæ, & sacrorum Canonum D.

Klöpfe-

Klöpferi Successor, ad vigesimum.
sextum protulere narrationem, ty-
pisque expressam publico commis-
re. Anno deinde trigesimo septimo
excusus est, auctoritate Oetingani
Canonicorum Collegii, Miraculorū
libellus, quo ab anno M D C X I . ad
trigesimum usque sextum facta re-
censentur. Quæ ab hoc anno ad
quadragesimum tertium proferen-
tur, è Commentariis ac monumen-
tis Oetinganis, dicto Collegio pro-
batis, depromsimus.

CAPUT I.

MIRACULA

A B

A.C. MCD LXXXIX.

A D

M CD XC V.

I.

Primam à piâ matre gratiam tulit
infantia. Trimulus in profluen-
tem Meronâ prolapsus, cùm se-
miho.

A.C.MCD
LXXXIX.

mihoræ spatio fluitasset opis inops
præfocatus aquâ est. Mater, superan-
te luctum fiduciâ, ad sacellum Maria-
num cadauer extractum deportauit,
aræque imposuit: & ante simulacrum
Deiparæ procumbens in genua, cum
aliis, pro virtâ filii supplicauit. Qui
confestim, admiratione defixis o-
mnium animis, ad preces reuixit, &
subinde, procedentibus annis, excus-
tus litteris, & sacerdotio initiatu-
eam egit vitam, quæ & sacerdotem
& tanti beneficij memorem dece-
ret.

II. Oetingani agri colonus, aub-
nam plaustro vectans, in equo sexen-
nem collocauerat filium. Excusus
in terram puer vsque adeò rotarum
per corpus actarum mole obtritus
est, vt exiguâ in spe ægrè hærentem
traheret animam. Imploratum pri-
mo Deiparæ auxilium, votumq; nu-
cupatum. Postero die sanum vidi-
& miratus est pater, quem pridie in-

provi-

proutidè commissum equo propè
perdiderat.

III. Erasmo syluae Seiberstorffensis
custodi filius erat bimulus : qui cùm
extinctus mōrbō crederetur, Oetin-
ganæ Virgini ceræ libram pro vitâ
promisit pater. Cùm nihil profecis-
set, æquatam cum filii pondere ce-
ram spoondit, eumque Deiparæ
vestigalem fecit. Tunc demūm, siue
ex morte receptus, siue ex valetudi-
ne mortiferâ est recreatus.

I. Obsidebat Maximilianus I. Imp.
anno supra millesimum, quadri-
gentesimum nonagesimo, Neostadi-
um, firmum Pannoniæ oppidum, ab
Vngaris occupatum. Ibi Henricus
Rulko de Pardorff, animo manuque
promptus, in turrim, quâ vim iacula-
torii pulueris magnam condiderat,
hostis, factâ cum sociis impressione,
euaserat. Cùm oppidanî, opportu-
nitatem rei gerendæ naclî, ignem
subieccissent ; illicò turris à funda-

A.C.
MCDXC.

K men-

mentis eruta, cùmque ingenti fragore est prolapsa. Milites omnes oppressi, extintiique: solus Rulko, dux, seruatus est, vixitque sub ruinis inter suorum cadavera dies omnino quattuor. Quoniam verò spes eluctandi nulla præsidiis in humanis re linquebatur; versus ad diuina, votum profectionis ad Oetinganam Virginem pro vitâ nuncupauit: & voti damnatus, submotis ruderibus, in lucem emersit. Ecce autem, quem ferro obarmatum inuoluerat procumbens moles, discussis exutus armis prodiit: & galeæ frusta diffracta sic hærebant infixa capiti, ut forcipibus fuerint euellenda. Quæ vitam miraculo seruatam, indubitatum faciebant. Menses deinde quattuor cæcus decubuit, videndi acie flammis elisâ. Reddidit eadem cernendi facultatem, quæ reddiderat viuere præsepultum. Sub hæc cùm additus carcere, ferroque constrictus, in lu-

in luctu & squalore biennium egis-
set; videndam obtulit se Deipara, &
exemptum vinculis asseruit in liber-
tatem. Successit morbus, qui carce-
re & vinculis arctius omnibus captū
membris, attinuit. Quare Oetingam
portari lecticā voluit: vbi salutiferā
Virginis manu, vigore membris in-
stauro, sanatus est. quippe sellā ge-
statoriā illatus in ædem Marianam,
finito sacrificio, nullius indigens o-
peræ famularis, in hospitium suis se
pedibus retulit. Rem gestam dein-
de litteris, gentilitio signo munitis,
confirmauit.

II. Margaretha, Georgii Bauariæ
Ducis filia (quæ postea in Altēhoch-
enaugiensi cœnobio vitam Christo
consecrauit) acum temerè per os in
palatū demiserat. Eadem parulento
apostematis oppressa tumore penè
exspirauerat. Vtrumque periculum
Oetinganæ Virginis beneficio de-
pulsum,

III. Georgius Kalter Hochburgensis extinctâ oculi dexteri luce, omni remediorum adhibito genere, nihil promouebat. Oblata fortè per quietem Deiparæ species hortatul, Oetingæ medicinam oculo querat, alibi non inueniendam. Georgius oraculo, tanquam inani somni ludentis imagine, neglecto, multo, quām antè, actiore oculorum cruciatu torqueri cœpit. Rediit tertia post nocte Deipara, deque intermissione ad Oetingam accessu obiurgauit. Agnouit ille dominæ vocem, promptumque ad imperata facienda animum ostendit. Ad Oetinganam, inquit Deipara, meam ædem propera opacam illam, virenti in spatio tam. Quò ubi accessit, clarissimam lucem, sopito oculorum dolore, recepit.

IV. In Curiâ Neuhofensi quadrimus infans iam decessisse videbatur. Cùm improvisò reuixil,

set,

set, rogauit mater, vbinā loci fuisset? Respondit, cùm ante vix tertia verba balbutiret, Oetingæ se fuisse: ibi restitutam sibi à Deiparâ sanitatem. Quam vocem Deo dictant prolatam id argumento est, quòd ante nihil vñquam de Oetingâ inaudisset.

V. Cæciliæ Reichenmeitingerinæ, quo die mariti à latronibus trucidati corpus recepit, filius etiam, nouem natus annos, in conspectu decepsit. Gemono mersa luctu, vi-dua, & orba, correpto cultro, suorum funera interitu voluntario cumulare institerat: cùm præsens, clatâ specie, Dei mater: abijce cultrū, inquit, viuit puer. Paruit Cæcilia, & illico ad filium deproperauit: qui venientem prior compellans: age, mater, ait, Oetingam me duc quām ocyssimè: etenim diua mater è morte me suscitauit.

VI. Quædā perpetuo foedarū volu-

K 3

pta-

136 OETINGANE HISTORIA
ptatum conficitata irritamento, ab
xiliis omnibus , conatu casso, con-
sumptis , apud Oetinganam Virg-
inem profligauit virginitatis hostem.
Quod beneficium in chartâ defor-
ptum aræ imposuit , vulgarique co-
rum, quos idem premis hostis, bona
iussit.

VII. Cùm magnâ in concione
publicè mira nostræ Virginis de loco
superiore recitarentur ; ciuis qua-
dam Mildorffensis , conferto in po-
pulo assistens , fidem diëtis abrog-
uit , quòd penè Oetingæ in conspe-
ctu habitans nihil vñquam earum
rerum accepisset. Domum vbi ro-
diit, ea morborum atrocitas temen-
tatem consecuta est, vt ab omni vita
spe deiijceretur. Perspectâ peccati
vindictâ , mox ibi medicinam , vñ
vulnus acceperat, quæsiuit. Itaque
vt primùm facto veniam postulauit
reditumque ad Oetinganum fac-
lum promisit, conualuit.

I. S.

I. Sexennis Benedicti Wegeri filius omnium confessione mortem obierat. Accitus Engelspergensis Curio, ut funeri sacros Ecclesia ritus adhiberet; differti tantisper iussit, quoad Oetinganæ Virginis auxilium intentiore studio imploraretur. Quod ubi factum à parentibus, reuiuiscens puer oculos aperuit, & præter vitam, valetudinem integrum, tridui spatio, recuperauit.

II. In pago quodam lupus quinquennem puerum mordicūs abruptum per agrum raptabat, lacrabatque. Pagani belluam consecrati puerum quidem receperunt, sed vulneribus octodecim fœdè laniatum, & omnium sententiā mortuum. Pater miserā nece præceptū filium, voto nuncupato, ab Oetinganâ patronâ requirit. Et mox reuixit puer, conualuitque.

III. Vdalricus Peninger, è Salisburgenſis Archiepiscopi ministris,

K 4

Oeni-

138 OETINGANA HISTORIE

Oenipontum equo proficiscens in hospitio membris omnibus de improviso captus, promissa Oetingani peregrinatione conualuit. At pro lato soluenda sponsionis tempore iudicio in certamine confosus et jacuitque triduum conclamatus. Vbi vigor animo rediit, quanquam neglecti voti recordatio spem noui beneficii poterat excludere; autem tamen ad Oetinganam sospitam spirium tollere, nondum liberali voti prioris fide, nouæ gratiæ debito est factus, auxilio rursus imperato.

I V. Sigismundo Webero venti inuisarum antehac viperarum oppletus examine inusitatam in membris tendebatur. Tetrissinde cruci tibus, & aberratione mentis ad extrema cum peruenisset; adfuit a Deipara, opem vitamque pollicita si domum Oetinganam supplex adisset. Tunc ille animo in statione reposito: O, inquit, mater gratia

vbi

vbi terrarum illa Oetinga? quid autem sciscitor? perquiram: adibo, quacunq; orbis plagâ sitam cognovero. Cum dicto contremuit totus. & exemplò viperas versicolores per os complures reddidit: post eas anguem duas longum vlnas. Lenatis eâ peste visceribus, animo corpore tique sanitas est integrata.

V. Christianus Ambtschlamer, ciuis Wasserburgensis, dum securi glaciem, quæ rotas molendini morabatur, perfringit; in subterfluentem prolapsus aquam, atque sub glaciem abreptus mortem animo præsentissimam voluebat. Emergere nequam supremis conatibus laboranti opem attulit Maria, per speciem oblata; quæ capite glaciem elidere, Oetingam deinde properare, & in vulgus enuntiare beneficium iussit. Perfregit glaciem, emersit, Oetingam profectus palam Deiparæ beneficium prædicauit.

K 5

VI. In

VI. In alpibus Noricis, quas D. Wolfgangus, Ratisbonensis Episcopus, compluribus vix sanctitatisque suæ monumentis insigniuit; prædones terni Joannem Baumgartnerum adorti, spoliatum nudumque alliguerant arbori. Vbi cum iam alterum diem constrictus hæsisset, cœpit opem Oetinganæ Virginis implorare. Tertio, . quem supremum sibi diluxisse credebat miser, cum enixa precando salutem exposceret; Deipara sub vesperam opitulatum aduenit, exemplumque vinculis Oetingam dimisit.

VII. Accumbebant amici frumentos epulis, & mira Oetingana sermone celebrabant: cum Joannus Lauerus, mens minister, omnia, tanquam ex vano iactata, contemnebat. At confessim pœnas vecordia grues luit, in conuiuarum oculis cœcatus. Ei frater, edito ad Deiparam voto, videndi usum recuperavit.

uit: ille non multò pòst iterum per-
didit, quòd acceptum beneficium
Oetingæ non protulisset. Re igitur
hoc tandem anno patefactâ , vigor
oculis cernendique vis est restituta.

I. Leonardus Gengerus (quem A.C. MCD
XCI. coniectura est sub Friderico III. Cæ-
sare, contra Matthiæ, Regis Vngariæ,
reliquias, Austriæ limitem infestan-
tes, meruisse) hastâ per collum traie-
ctâ effusus in terram pro mortuo ia-
cebat. Tres hostium turmæ per ia-
centem adç membra fœdum in mo-
dum omnia protrierant, vitam in-
dubie exculcaturæ, nisi Oetingana
obstitisset Virgo, cuius accessito au-
xilio præsenti è discriminè saluus e-
vasit.

II. Erat Viennæ in vinculis Con-
radus quidam , furorum comper-
tus. Primâ nocte vitæ præteritæ fa-
cinora cum lacrimis recognoscendi
præstò adfuit Deipara : abiectum
metu animum erexit: opem vlti-
mum

mum periculi subituro promisi.
Quâ sponsione inuitatus Oetingana
professionis votum nuncupauit, si
id discrimen in columis exisset. Se-
cundùm hæc, cum neque testata fu-
ta defensionem admitterent, neque
summorum virorum preces flectere
seueritatem sententiæ possent; la-
quei suppicio in furcam sublatu-
plectitur. Post semihoram in Aca-
demiam illatum est cadauer, quò pa-
tefactum ferro artificem corporis
humani compositionem Medico-
rum discipulis ostenderet. Ibi dum
è carro detrahitur à carnifice, de im-
pruiso attollit caput. Carnifex e-
lusam ratus operam supplicii, la-
queo, qui etiam tunc iugulo inhæ-
rat, elidere spiritum iteratò aggredi-
tur. Sed repulsus à præsentibus fa-
cessere iubetur: Medici pauentem ei
morte Conradum sectis vénis tribu-
recreant. Postea, comitante Aca-
diæ ministro (Bidellum vocant) mi-
raculi

Neuli teste oculato, Oetingam voti
reus accessit, Diuámque vitæ vindicem
pro merito est veneratus.

III. Conradus Meringer, ciuis
Burghusianus, ab æde D. Wolfgangi
inalpinâ, quò religionis ergò adie-
rat, cum sociis reuertebatur. Jam
oppido Strasvvalensi propinquau-
bant, cùm, effuso repente nubibus
ingenti nimbo, sub annosæ pýri se-
tamos coniiciunt: & mox ruentis
cum fragore fulminis afflatu humo-
cuncti affliguntur. Conradus vstu-
lato dextro latere extinctus iudica-
batur. Paulò tamen post Oetinganæ
Virginis auxilio discessit incolmis.

IV. Lauabatur in balineo infans,
Michaelis Helli filius. Anus cæcutiēs
improuidè bulliētem affudit aquam,
tenerosque paruuli artus fœdum in-
modum ambussit. Mirum! decem
ipsos dies, sopitis vitæ notis propè
omnibus, decubuerat; cùm voto
Oetinganæ Diuæ pro incolmitate
facto consanatus est,

V. Fi.

V. Filius Achatii Platneri Rotenburgensis de sublimi prolapsus oculum vtrumque eliserat: adhac lingua, manibus, pedibusque captus neque mouere se, neque verbum nisi poterat. Oculi ter repositi, ter re filiere. Oetingana patrona malis omnibus efficacem admouit curacionem.

VI. Stephani Molitoris Pfarkinchensis vxor ad riuum lauabat vestes linteas, trimulo ante matrem obuersante filio. Qui cum repente subdatus esset oculis, mater domum de properauit, remque marito indicuit. Suspicatus ille, nec temere torrentis abreptum impetu, diligenter perquisiuit, ac tandem sub molendino, quæ incitatissima erat rotarum conuersio, oblitescientem inuenit. Conclamatum de vita erat. implorato nostræ Diuæ auxilio reuixit.

Pauca hinc ad annum usque M C
XII. in commentarios relata in
ueniuntur.

veniuntur miracula, notariorum in-
dubie negligentia. Illustre est,
quod ad annum nonagesimum-
tertium commemoratur. Joannes
Lohner, cultro per medium collum
exacto, ad ultima peruererat: quid-
quid enim vel cibi, vel potionis de-
mittebatur, per utrumque vulnus
effluebat: certus adeò, interclusis
vitæ necessariis, interitus immine-
bat. Inuocatum est Oetinganæ Vir-
ginis auxilium: coäluere vulnera: of-
ficiinis recepta suis alimenta inolu-
mem præstiterunt.

CAPVR II.

MIRACVLA

A B.

A.C. MCD XCV

AD

M D.

I.

CAdauum Bohemiæ oppidum, ^{A.C. MCD}
^{XCV.} est, haud incelebre. Ibi Petrus
qui-

quidam cum aliis de furca suspensus, extinctis confessim sociis, quadrantem horae, Jesum continentem ingeminans superuixit; & in oculis multitudinis, nullâ humanâ opercululis, quibus arcte constringebatur, est exsolutus. Manus igitur, quam elisas, & à questionis carnificationâ inutiles, in trabem, de qua pendebat, iniecit: impigro deinde reliqui corporis nisu in eam se, ad stupeficiente populo, extulit. Qui arbitrii supplicio aderant iudices, mox rem ad Consules retulerunt. qui non tantum reum absoluerunt, sed cum litteris auctoritate publicâ scriptis ad Oetinganam Virginem (cui levitam debere Petrus affirmauit) dimiserunt.

A.C. MCD

XCVII.

Vnum hoc anno memorabile est Joannis Prukleri filius è nuce preceps ad saxum caput fregerat. Res erat ultra omnem humanam facultatem posita. Auxilium postulauit Oetin-

Oetingana Diua vitam mortuo im-
petrauit.

De plurimis, quæ hinc ad M D.
annum in Commentariis habentur,
pauca, pro instituti ratione, profe-
rentur.

I. Magdalena Polvveinia, Stira-
natione, cùm manuum, pedúmque
vsl biennium catuisset; vt primùm
Oetingani itineris votum nuncupa-
uit, explicare manus, mouere gra-
dum occœpit. Ipso in itinere, quod
statim ingressa est, prorsus consa-
nuit.

II. Georgius Wildenöder, Passauie-
sis, Danubiū super ripas effusum in-
gressus equo, fossāmq; sublatentem
inuestus, agi præceps, ferri que flu-
minis impetu cœpit. Socius opitu-
latum accurrēs eodem hiatu excipi-
tur: mox tamen, equo relicto, in tu-
tum euadit. Equo iam vtriusque
aquis hausto, Georgius ad fundum
rapitur. Adfuit opem poscenti Oe-

A.C.M.D
XCVII.

L tinga-

tingana patrona, iussitque in altum
eniti, opem pollicita conaturo. Ea
fiduciâ erigit se Georgius: & in lem-
bum, brachio correptus, attollitur,
atque in siccum deportatur. Non
dubitabat, cælo missum nauicula-
um, ut pote nec ante, nec postea sibi
conspicuum.

III. Othmarus adolescens, Tischin-
ganus, Sueuus, quinquennium Co-
mitiali morbo conflictatus, cum pa-
tre Oetingam profectus est, ab Dei-
parâ valetudinē impetraturus. Cùm
nihil tunc profecisset, eodem, matre
duce rediit, iterumque repulsam tu-
lit. Bonâ tamen spe cùm depelli se
non sineret, in **conspicuum** que-
scenti venit Misericordiæ mater: &
Othmare, inquit, Oetingam repe-
sanaberis. Surgit igitur confestim
cubitu, & visa auditaque parentib⁹
narrat. Mater itineris se ducem of-
fert. **Quò autem** liquidius euadent
miraculum, prius quam domo digit⁹
deret.

derentur, quinquies vi morbi prostratus est. atque hic finis diuturni mali fuit: nunquam enim exinde concidit. Eodem in morbo medicinam eandem adhibuit salubriter, Martini Pretii Cassaliensis, Hassi, coniux: quæ cùm fœtum manibus pedibusque truncum edidisset partu; ita ab tetro conspectu cohorruit, vt atroci correpta malo, diei noctisque vnius spatio tricies prociderit.

IV. Nicolaus Venator, Waldorfii in agro Landishutano seruiens, vt pyrum à beneficâ acceptum comedit; humi procubuit, animo in rabiem efferato, facie in tergum fœdè obtortâ, membris omnibus horrendam in speciem elisis. Multis Diuorum liminibus frustra pulsatis, Oettingæ sanitatem animi corporisque recuperauit.

V. Arborem vastæ magnitudinis excindere moliebatur Michael Sumperus, Carinthus; cùm filia, decem-

L 2 annos

150 OETINGANÆ HISTORIE
annos nata, inclinatæ in casum molli
successit, & oppressa est. Pater vici-
ni adiutus operâ, semihoræ spatio-
grè amolitus arborem, vitæ notam
in puellâ nullam deprehendit. Ac-
currit interea mater, & muliebris
questu cælum implens, boum op-
missimam Oetinganæ Diuæ vici-
mam pro vitâ filiæ deuouet. Nec in
irritum excidit promissio. Decimo
septimo post die filiam in columen
Oetingam adduxit.

VI. Proficiscebatur Oetingam
è Morauia Nicolaus Höler, & Wen-
ceslaus Schmid. Eos in nemore ad-
orti latrones duo iubent consistere,
& vocem compescere. Illi, interclusi
metu verbis, ad Mariam votis ve-
tuntur: & illicò latrones, tanquam
furiis acti, in fugam se coniecerunt.

VII. Jacobus Pum, Gamundia-
nus, aquam in venatione, serpentum
semine contaminatam hauserat: vi-
de venter immanem in modum ei-
tumuit.

tumuit, dirique cruciatus artem Medicorum omnem, industriamque eluserunt. Ut primum peregrinatio-
nis Oetinganę votum animo conce-
pit, horrificā specie, atque insolenti
magnitudine serpentes, ferme cen-
tum, effudit, dolore simul omni so-
pito.

VIII. Vitus Fueter, Carniolus, ad supremum vitæ discrimin addu-
ctus Venetiis, quinq; Medicis experi-
entissimis, casso labore, curantibus,
voto Oetinganæ Virgini nuncupato
conualuit. Postero anno, soluendæ
spōsionis negligēs, corruit in plano,
tanto impetu, vt sibi delumbatus, pe-
nitūsq; debilitatus videretur. Verū
simul ac votū instaurauit; mali sensus
omnis euanuit. Cūm hinc annus flu-
xisset, neglecto iterum voto vindicta
subiit atrocior. nimirum sic exiit à
mente, vt homo, an bellua esset,
ignoraret. Reuerso certis tempo-
rum interuallis animo, cūm veniam

L 3 denuò,

152 OETINGANÆ HISTORIE

denuò, vecordię pœnitens, postulas-
set, iterum sanatus est. At contum-
citer ingratus etiam tunc tergiuersa-
ri perrexit. Incredibilē hominis lo-
litudinem improviso morbo ita co-
stigauit Deipara, vt sacerdotem, ani-
mo supremū expiando accuerit.
cuius cum nulla esset copia, ad com-
pertum Oetinganæ matris portum
preces cum omni familiâ direxit; &
exemplò præsentí ereptus est exitio.
Oetingam tandem abiit, ingra-
mentis cum gratiâ certantis rarum
documentum.

IX. Joannes Zvvaydingerus Ro-
tenburgensis, Franco, biennium in-
tegrum incognito morbi genera-
ficiabatur. triduum, quatriduum
in hebdomadas cibi, potionis, se-
monis, motus, mentis expers. Valo-
tudinem frustra apud Medicos qua-
sitam piæ preces inuenierunt Oeti-
ngæ. Fracta vis morbi in dies: sanctis
non multò pòst ex toto restituta.

X. Pan-

X. Pancratius Haider, Boius, pa-
scendis ouibus folia de betulâ car-
pens in sudem prolapsus est è septo
eminente: cui sic hærebat infixus,
vti speciem confidentis præberet.
Vix Oetinganæ Diuæ opem postula-
uerat; cum sustentari, & veluti ful-
cris, vtrique subiectis humero, sensit
molem corporis excipi. Auulsus in-
de, domumque portatus à familiari-
bus, sacris Ecclesiæ mysteriis ad vlti-
mam luctam munitus est. Vicit, non
ex inani, metuentium desperatione
Deiparæ beneficium. Conualuit
Pancratius: multisq; testibus fidem
miraculo fecit.

XI. Georgius Merle, Heluetius,
per deruptas alpium rupes damis in-
sidiatus, eas viarum angustias intra-
uerat, consequandi studio; vt neque
proferre, neque referre posset gra-
dum. etenim ab ipso, quod preme-
bat, vestigio, immanis dehiscebat
hiatus, cuius despectu tanta capiti

L 4

offusa

officis vertigo est, ut iamiam præcipitatus videretur. Voto profectio-
nis Oetinganæ edito, ita confessus
confirmatus est viribus, ut diem no-
ctemque immotus in præcipiti con-
stiterit. Postero die, enī si per ardua
& confragosa aliqui Georgium in-
ueniērunt, & in columnem dedux-
runt.

XII. Agnes Schmidin, Austria-
ca, à serpente, dum gramen falce me-
teret, icta, veneno per manum in-
membra cætera diffuso, spem vita-
mnen abiecerat. Humanis igitur
diffusa præsidiis, ad diuina vertitul-
opem ab Oetinganâ Diuâ postulau-
Sequenti nocte, ingrauefcente cro-
ciatu, Deipara eam inuisit, vicina
specie: &, ut vales, inquit, Agnes?
ecquid desideras conualescere? Sa-
nè quidem: sed sine auxilio malum
est. Dexteram deinde postulata po-
rexit Deiparæ: quæ eam sinistra sua
inseruit, &, pectus ægrotæ permul-
cens,

cens, ad spcm sanitatis erexit, suâ o-
perâ restituendæ. Hic Agnes: ô so-
ror charissima: cur, si quam habes
medicinam, adhuc adhibere cun-
cta es? Quia opem meam nunc
tandem postulasti. Sub hæc brachi-
um manumque demulcet. & illicò
dolor omnis abstergitur: desinit vi-
deri Diua, Agnete quaquauersum,
oculis eam frustra requirente.

XIII. Conradus Hauser Waibe-
lingæ, Wirtenbergiæ oppido, sena-
tor, atrocitate morborum de mentis
potestate deiectus, ad supremum vi-
tae discrimen peruererat. Videba-
tur sibi rapi à dæmonibus ad inferos:
eoque oppressus terrore contentâ
voce exclamauit: MARIA OETIN-
GANA, iuua. Quem clamorem cùm
fustulisset sæpiùs, adstitit, clarâ spe-
cie, Deipara; & è Stygiorum carnifi-
cum vinculis in libertatem assertum,
pallii sui munimento recepit. Mi-
rum erat præsentibus, Oetinganam,

L S ingemi-

ingeminari Mariam ab eo, cuius ad
aures eo de loco nihil vñquam per-
uenisset. & vñs tantum in vrbe Bo-
ius erat , qui interpres esse vocis
ignotæ posset. Elapsis exinde septem
hebdomadibus, inuocato rursus Oe-
tinganæ Virginis auxilio, mentisv-
sum recuperauit: amicos agnouit:
nec multò pòst Oetinganam profe-
ctionem iniuit.

*A.C.MCD
XCVIII.*

I. Christophorus Reauer, Dona-
vverdanus, horridum in carcere,
quanquam expers criminis, contri-
sus, innocentia patrocinium ab Oe-
tinganâ Virgine poposcit. Obtulit
illa se videndam, tantâ in luce, vt an-
tro perpetuâ nocte merso meridies
videretur illatus. Quâ re Christo-
phoro non animus tantum erigi, sed
membra etiam, quæstionis acerbitate
labefactata , cœpere confirmari.
Sub hæc nocte quadam custodē, qui
cibum ferebat, rogauit, fune demis-
teret, experiri velle, an absque min-
istro

stro cœnare posset: nam adhuc alienâ operâ, manibus ab equuleo tormentibus, pascebatur. Quo imperato, ligneam scutellam diuisit asellatim, partibusque intra muri fissuras defixis, scandendo gradatim ultra iactum lapidis evasit in sublime. Vbi ad ostium usque, supernè impendens, enīsus est, ope Deiparæ denuò imploratâ, caput in trabem prægrandem impulit, eoque impetu lapis, quo trabs vinciebatur, excussus è muro, exeundi spatium aperuit. Emersus inde Christophorus, dissectis, & in funem concinnatis linteis delapsus in terram, se proripuit.

II. Wolfgangus Pögner, cùm, agitante animum amentiâ, videretur sibi à lictoribus ad carcerem requiri; de mœnibus vrbis in fossam se deiecit. Ibi cultrum strinxit, &, quām longus erat, in ventrem adegit. Interea vocem audiit hortantem ad opem Oetinganæ Virginis poscendā.

Quod

Quod vbi fecit, menti, & corpori
sanitas rediit.

III. Rotengrubii (Austriae pagus
est) lupus puerum, annos natum
duodenos, enecuerat. Iamque di-
midium capitis, & amplius obrose-
rat; cum id Ioannem Vngerum, op-
ficem aduertit. Is stipite correpto in
lupum fertur infestus: incitat se &
lupus in pugnā: quæ Ioanni sanè cru-
enta fuit, centum facile vulnibus
belluā sanguine acceptis. Itaque iam
proximus exitio auxilium Oetingan-
Diūæ implorauit. Inde mox vires
cum animo sic integratæ sunt, vt fu-
rentem lupum protinus trucidarit.

IV. Erasmus Cocus, varioloso
cæcatus, nouies à Deiparâ, per speci-
em oblatâ commonitus est, Oetinga-
naæ peregrinationis conciperet vo-
tum, si videndi desiderio tenere-
tur. Ille itineris magnitudine terri-
tus morem gerere, toties inuitatus,
neglexit. Tandem diuturno cæcta-

tis

tis fastidio victus votum edidit. Ad-
derat fortè diuino sacrificio in tem-
plo. Vbi dum cælestis victima spe-
stanta populo extollitur; redit Eras-
mo videndi facultas. Et mox do-
mum, nullo duce, reuersus, Oetinga-
num ad iter accingitur.

A.C. MCD
XCIX.

I. Pilsna vrbs est Bohemiæ cele-
bris. Ibi ciuis hortum emerat, ædis
cuiusdam sacræ possessionem. Ad
eum misit cum duobus equis Mar-
cum seruum, operi faciundo. Ut pri-
mum ad opus equos admouit Mar-
cus; alter tertium ferociter erectus,
ad ultimum tanto procidit impetu,
ut medius rumperetur. Qui casus
vsque adeò seruum perculit, vt he-
betatis consternatione viribus, do-
mum fuerit reportandus. Hæsit ei
sermo vicenas quaternas hebdoma-
das, ore in tergum obtorto: & tanto
membra tumore tendebantur, ut in-
vnum digiti globum coäluisse vide-
rentur. Omnibus medicorum victis

conca-

conatibus, Deipara ægroto adfuit & manu pectus permulcens, valetudinem promisit, si peregrinationista ceret Oetinganæ sponzionem. Cum id perlubenter eâ spe facturum se dixisset; Deipara manu blandè faciem, & vnâ morbum omnem abstersit.

II. Sigismundus Schvvareggius, Bohemus, cum tribus annis frustra studium omne conatūmque consumpsisset in coniuge ab Hussiticis erroribus veritati Catholicę asserendā; votum Oetinganæ Virginis aedundæ pro eâ fecit. Eò dum proficiscuntur, Pilsnę contumacia mulieris frangitur: vbi apud P.P. Franciscanos Hussi detestata doctrinam Catholicorum cœtui est aggregata.

III. Mauspergii apud Hartmannum de Holnegg degebat Joannus, propinquus genere. Is in turri puerustâ somnum capere cum famulo solebat: quæ de nocte repentinò collapsa vtrumque oppressit, tam-

alte

altè sepeliuit, ut diu ac multùm quæsiti non inuenirentur. Coniux Hartmanni pro Ioanne votum Oetinganæ Diuæ nuncupauit: & ille mox salvus ac integer reperitur, famulus tringinta vulneribus deformatus extrahitur: quæ eâdem Diuâ medicante coaluerunt.

III. Huic æquale mirum Lincii, in Austriâ superiore contigit. Agebat cum opificibus de negotio Advocati Regii coniux; cum dehiscente sub pedibus paumento in cloacam omnes, cœno plenam, deiecti, & materiâ superincidente sunt obruti. Inuocauit illa tutelam Octinganæ patronæ: & à marito accurrente extracta indemnisi fuit.

CAP.

CAPV T III.

MIRACVLA

A B

A. C. M D.

A D

M D. XXX.

I.

A. C.
M D.

Primo huius sæculi anno captum
est à Ludouico XII. Francia Re-
ge Mediolanum: sequentia ab Lu-
douico Sforciâ receptum. Eâ in ex-
peditione Thomas Turcus, genit
Misnius, sagittâ per caput collum-
que traiectâ ad ultimum vitæ dis-
men peruenerat. Oetingana Diu-
præsentem opem vocata tulit, ad
quam postea saluus, & gratus ac-
cessit.

II. Joannes Resch de Pillerse-
cum uxore rus abierat, domi relido
filio bimulo, dormiente in lectulo.
Reuersi inueniunt præfocatum:
septenas omnino horas nullam vita
notam

notam deprehendunt. Ut primūm
Oetinganæ cum Virgini commen-
dārunt, respirare cœpit.

III. Joannes Gerumb, Campo-
dunensis, in arce Meilberg, quam id
temporis Andreas Graueneggius
possidebat; transcendere in turrim,
contendens, ruptis sublicii pontis,
per quem incedebat, compagibus, in
aream, silicibus stratam, proturbatus
brachia tergumque fregit. Nalla in
medicis erat spes. Oetingana Virgo
implorata malum immedicable cu-
rauit,

IV. Illustre in primis est, quod
Monachium hoc anno cum admir-
atione spectauit. Quidam rotæ sup-
plicio, per fractis artubus, Monachii
facinorum pœnas expendit. Dum
carnifex ferali fungitur munere, reus
Oetinganæ Diuæ implorat auxilium.
Adfuisse vocanti docuit vita, post
crura, femora, lacertos, dorsum, pe-
ctus, guttur, horrendo concussa im-

M petu,

petu, superstes. Postero, quām pē
nā functus erat, die, ancilla cadu-
lactis ferens, Neuhausianā viā Mon-
chium primā luce properabat: quam
Joannes è propinquo conspectam
(obiacet enim viæ supplicii locus)
petitis altè suspiriis ad se pellexit, ro-
gauitque, vt rotam de palo subla-
tam, muro, quo funestus agger clas-
ditur, admoliretur; & lacte modico
profligatas immani cruciatu vita
recrearet. Ancilla, capto miseratio-
ne animo, promptè perfecit petita
id nè fraudi sibi esset, silentio texit.
Ioannes inde, instaurato nonnulli
vigore, adrepsit ad urbem cum rotam.
Rem permiram ciues ad senatum
deferunt. mittuntur qui ad valentia
dinarium publicum deportent: no-
gotium medicis chirurgisque datur
qui sedulam membris curationem
adhibeant. Sanatus Oetingam de-
scendit, & rotam mortis instrumen-
tum, ad vitæ suæ vindicem attulit.

Ab

Ab hoc anno, in subsequentes non paucos, miracula & rara, & à prioribus non abhorrentia in Commentariis habentur. Quare nemini videatur inconsultò factum, si quosdam in posterū, à notariorū diligentiā desertos, omnino præteribimus.

I. Petrus Piscator Viennensis cum socio, nescio quid operis molestiebatur in Danubio; cum lembus, negligenter sepositus, secundo flumine fertur abreptus. Petrus propter fugientem insecutus, ter mergitur. Actum de eo, & lembo erat, nisi Oetingana Virgo inuocata utrumque seruasset.

I. Joannes de Taich homicidii si-
de accersitus Ratisbonæ, & iam ter
ac decies equuleo distentus, extre-
num immeritus supplicium operie-
batur. Exclusus ab omni humano
auxilio Oetinganam Virginem suæ
causæ patronam legit. Pridie fatalis
diei, factâ insperatò clauium copiâ,
M 2 & ca-

& catenarum, & ostii seras aperuit
atque per sex vigiles altissimo sopo-
re mersos erupit.

A. C.
MDXXIX.

I. Joannes Hueter, ciuis Trosput-
gensis, equo propè oppidum Krib-
hel fluum ingressus, aquarum im-
petu voluebatur, tertium proturba-
tus, nullâ eluctandi spe. Semianim
in conspectum se obtulit Deipara
fortique animo esse iussit. Ille mo-
Oetinganam peregrinationem von-
signauit: & iam multò audientia
equo se in amnem, quamuis natans
imperitus, deiecit, ac saluus in ripa
expulsus est. Paulò post equus cum
sarcinis eodem adpellitur. Sunct
alii hoc anno ab Diuâ nostrâ serua-
Puella saxo trecentorum pondoi
ruta. Alia à vespere in subsequen-
diei meridiem, nullo viuentis edi-
signo, è lethali stupore suscitata.
Quidam cum sanguine septem hor-
per nares profluente animam ex-
furus.

L. Co.

I. Conradus Clas de Tresling <sup>A. C.
MD XIX.</sup>
quartum iam annum acerrimis con-
ficiabatur cruciatibus; cùm vxorem
per somnum hortata est Deipara, pro
mariti valetudine peregrinationem
Oetinganam promitteret. Rem
maritus narratam vt somni ludibri-
um contempfit. Hordeum in agro
metenti rursus in conspectum venit
Deipara, & itineris Oetingani negle-
ctum obiectauit. Tunc verò profi-
cisciendi votum edidit: & vnà mari-
ti dolores sunt sopiti. Cùm ingratus
itineris copiam facere vxori nolle;
omnis dolorum vis recruduit, quo-
rum acerbitate vietus opem Oetin-
ganæ Virginis iam ipse implorauit;
& exemplò conualuit.

II. Anna Joannis Russleri Geg-
gingensis vxor à partu tantam in mo-
lem extumuerat, vt oculi protinus
obruti non consiperentur. adhæc i-
ta discesserat à mente, vt agitari Fu-
narium tædis videretur. Trimestre

M 3 iam

iam tempus tetro exercebatur mala
cùm ei cæli Regina, virginum certa
stipata, in conspectum venit, ad Oe-
tinganam ædem adeundam cohob-
tans. Secundùm hæc mens redit,
corpus detumuit: factaque peregi-
nationis Oetinganæ sponsione val-
tudinem integrum recuperauit.

^{A.C.}
M D X X. Hoc anno M D X X. pio populo-
rum desiderio consultum est, piatis,
& per ambitum facelli exteriorem
suspenſis miraculis: quæ hodieque
visuntur, argumenta celebris apod-
veteres famæ, nobis noua beneficia
postulandi inuitamenta. Neque
sterilis hic annus Marianorum fullo
munerum.

I. Dorothea Stöcklerin decem
dies cum enixu conflictata, periculio
præsentem intentante mortem, au-
xiliū nostræ Diuæ implorauit, lib-
uāmque prolem edidit. Quattuor
exinde annis infœcunda, ubi Octo-
gam religiosè adiit, prolem conc-
pit:

pit: quam non acceptam modò, sed & seruatam Deiparæ deberi, mater iudicauit. etenim cùm nocte obdormisset in lecto, complexu fouens infantulū, neglecta ad latus lucerna non stragula tantum corripuit, sed ipsum adeò dormientis indusium exussit. Indemnistamen cum prole surrexit.

II. Joanni Beliebio morbus ita neruos habetauerat, vt annis omnino viginti quattuor ægrè moueret gradum, & in his vltimo biennio non sine fulcimento. In eam tandem conditionē Oetinganae Virgini voto se obstrinxit, si vigorem motumq; membris redderet, nunquam ea in posterum saltatione profanaturum. Postulati compos annos ab eo tempore vnde viginti perbene valuit. Postquam ad choreas, promissionis immemor, rediit; ad grallas iterum damnatus est, Deiparâ iustas violatae fidei poenas exigente. Ve-

170 OETINGANA HISTORIE
rūm quod placabiles matris iras esse
non ignoraret, Oetingam profici
iustituit, pro veteri beneficio denū
supplicaturus. Mirum! ipso in ih
nere vires redintegrantur. Quapro
pter grallis in humeros coniectis vi
lidus Oetingam peruenit: grallas be
neficii monumentum ibidem su
spendit.

III. Erasmus, Joannis Molitoris
Eggenfeldensis filius, transuerben
to, petulcæ bouis cornu, guttis
cum sanguine vitam effuderat. Oe
tinganæ Virginis, voto precibusque
vocatae, auxilio reuixit. Cum pro
missi fidem liberare cunctarentur
parentes; denuntiauit matri Deipa
ra, Erasmus, nisi Oetingæ sibi sita
retur, præcipitem abiturum in pute
um. Quam comminationem quo
niā maritus à coniuge monitu
pensi non habuit; filius in puteum
est prolapsus. Accurrit in tempore
ancilla, extraxitque saluum. Nouo
excl-

excitati beneficio parentes Erasmus Oetingam adduxerunt.

I. Melchior, trimus puerulus Joannis Kunzleri de Walstat filius, matrem, quæ messum exierat, quæ situs, cùm foras progressus viâ diuerisset, densum nemus intravit. Mater ex agro domum reuersa, filio non invento, cum vicinis ad perquendendum excurrit. Omnis circà locus quam diligentissimè lustratur: triduum totum feruet indagandi labor: nusquam apparet puer.. Ad extremum Oetinganæ Virginis opem, voto nuncupato, postulant: & mox diu frustra quæsitum reperiunt.

A.C.
MDXXI.

II. Sixtus Leflerus, de Schrobenusianâ Praefecturâ colonus, duobus plaustris fœnum ad villam conuehebat; cùm desubito procellosus turbó miscere omnia: villas ac horrea eximo vertere, arbores ab radicibus conuellere, pulucreâ nube cælum, diémque inuoluere. Seruus consili-

M S um

um ex re capit: sub plaustrum se con-
iicit. Sixtus equum meliorem ab-
iungit, & properè sub annosam ab-
ptum arborem ad ramum deligat.
Finem ibi sœvæ tempestatis ex-
ctans audit ruentium fragorem cal-
rum: videt vento sublimè ferri testa-
par exitium suis tuguriis ominatum.
Inter hæc arbor, quâ se tectum tu-
tumque credebat, immani cum so-
nitu procumbens equum obruit.
Aufugere hinc, & ad seruanda, qui
domi erant, contendere volenti ob-
sttit seruus, acclamans, ad alterum
potius plaustrum perfugeret, neque
præsenti se periculo permitteret: de-
bere vitam rebus esse potiotem. Dis-
fidens ipse à se, &c, quid potissimum
sequatur, non explicans: O mater
Oetingana, exclamat, vitam remque
meam serua. adibo cum dono sa-
cram ædem tuam: itineris labore
pane & aquâ tolerabo. Dixit: & ec-
ce, ramis incumbentis arboris exin-
catus

catus prodit equus: móxque, fracto
procellæ impetu, clementior æther
succedit.

I. Schvvazii, opulento lautóque
Tirolis oppido, centum ferme ve-
stores, Oetingam nauigaturi secun-
do Oeno, propridie Pentecostes sol-
uerant. Postero fœda procella, re-
pentè coorta, nauem in Craiburgen-
sem pontem vi tantâ impulsit, vt, per-
fractâ carinâ, impetu introrumperet
aqua, iamq; præsentem omnia mor-
tem cohorti piæ intentarent. Ad-
fuit Deipara opem in supremo di-
scrimine poscentibus. Omnes ser-
uati Oetingam appulerunt, & grati
magnitudinem beneficij prædicâ-
runt.

A.C.
MDXXII.

II. Eodem anno Paulus Eisen-
man, itidem Schvvazensis, obstupe-
factis apoplexiâ membris omnibus
mouendi facultatem recuperauit,
Alius pestilentia liberatus. Vulne-
ribus aliis tredecim laniatus: aliis
enfe

174 OETINGANAÆ HISTORIE
ense perfoissus, medicante nostra Di-
uâ, curatus. His paria tulit annus sub-
sequens, vigesimus tertius.

A.C. MD
XXIV.

I. Leontii cùm parer filium infe-
lici casu in damarum venatione op-
pressum, summâ hyeme, per oppleta
niuibus montium iuga quæreret, in-
hospitali in loco pernoctare coadus
est. Seruauit ex interitu certissimo
nostra Diua, precibus conciliata, vi-
talem ei calorem mediis in nivibus
fouendo.

A.C.
MDXXV.

I. Bello Salisburgensi iactino,
quod Archiepiscopo agrestes moue-
runt, exempli contagione à Sueviis
per Germaniæ prouincias latè vulga-
tâ; captus & in carcerē contritus est
Christophorus Prukmoser, Raura-
cus. Hunc per quietem hortata
est Deipara ad nuncupandum Oetin-
ganæ peregrinationis votum. Vi-
primùm admonenti paruit, omni-
bus exsolitus vinculis in libertatem
est vindicatus.

I. Ena-

I. Enatauit è Lyco Paulus Pistor,
 in quem cum equo de ponte Kauff-
 ringano præcipitauerat, populi spe-
 ctantis conclamatione depositus.
 Michaël Brunouiensis Ianio infelici
 casu exanimatus reuixit, & prorsus
 deinde conualuit. Fœmina tridui-
 nixu conflictata, cum voto prolem
 edidit.

I. Wolfgangus Maurpeck, Wilhel-
 mi, Bauariæ Ducis, Symphoniacus,
 ancipiti oppressus mørbo, Mona-
 chio Wasserburgum ad sororem por-
 tari voluit. Ibi cùm septimanis o-
 mninò sex, labente in dies valetudi-
 ne, ad ultima peruenisset; & iam ne-
 que cibum caperet, neque præsentes
 noscitaret; ac tandem etiam extin-
 gitus crederetur; à sorore commen-
 datus est Oetinganæ matri. Nec mo-
 ra: aperit oculos, respirat, paulò pòst
 conualescit.

II. Cum Ioannem Waizenrieder
 è Curiâ Schirensi grauis morbus ad
 extre-

A.C. MD
XXVI.

A.C. MD
XXVII.

extremum vitas compulisset; oblatā per speciem Deipara; Ioannes, inquit, vitam proferre desideras? Desidero equidem, respondit: sed actū est de vitā. Tunc illa; nequaquam, inquit: age, execrations Numinis desuesce: sanaberis. O domina, metuo ut possim. Imò erexitore esto: Oetingam aditum mihi sponde, & conualeces. Fecit, conualuit.

III. Syluester Sailer, de Stockdorff, quod liberare promissum, quo quis triennio visendi Oetinganam Virginem, neglexisset; acri pleuritide multatus, dies noctesque per summos cruciatus exigebat. Perspecta morbi causā, instaurauit votum: dolor euanuit.

IV. Leonardus Felbmair de Tegernbach tām sēuā furebat amentiā, ut infantem ipse suum pedibus procularet. Effulgente aliquando è tenebris animo, de implorando Virginis Oetinganae auxilio monetur. Quod vbi

vbi fecit, sanitatem ipse mentis, infans corporis est consecutus.

I. Michaeli Kolen, Stiro, in car-
bonariâ opus facienti fortè procum-
bens arbor sinistrum crus bipertitò
diffregerat. Cùm supra menses octo
graūiter iacuisset; Oetinganæ tan-
dem Virgini votum nuncupauit.
Iter, grallis humeros effulcentibus,
ingressus, ingenti cum labore in a-
grum usque Oetinganum processit.
Ibi modicâ refectus quiete, dum sur-
git, sanum se miratur. Itaque fulcris
in humerum sublatis gratus ad sospita-
tam suam accurrit.

A.C. MD
XXVIII.

II. Eodem anno, locum ad eun-
dem Bauzano iter intendens Stephanus
Sporerus, lethalia quinque vul-
nera à latrone accepit. Quibus, ope
Deiparæ, non multò post sanatis,
Oetingam peruenit, gratáque com-
memoratione beneficium prædi-
cauit.

I. Anna Braunin, Pfaffenhouen-
sis,

A.C. MD
XXIX.

sis, Boia, Ferdinandi I. Imp. cæstræ quebatur, in Solimanum, ingenti cum exercitu Viennæ assidentem mouentis. Budæ à Turcis capti dum secundo Istro defluit hostilium uigo, votum nostræ visenda Virginis pro libertate facit. Jam centum millia passuum processerant, cum sonus Turcarum altissimus vigilans in suam salutem effugiendi viam peruit. Itaque per occultum egressi naui cauam in arborem se conicit, ibique triduum impasta oblitius elusa Turcarum, curiosè profugam perquirientium, diligentia. Iter subinde quinque dierum emensa neminem omnino mortalium conspexit. Incolumis tandem Oetingam, sub salutis portum, appulit.

II. Ad Cellas figulorum Passau Antonius Pez, Augustanus, de certoso præceps, ramo, cui insidebat, interrupto, palo exceptus est, è septimento altius eminente, vulnera mamil-

mamillis per guttura erumpente. Desperato in praesens humano auxilio, Oetinganę Virginis auxilium implorauit. Fluxit hora, donec rusticum prætergredientem conspexit: qui acersitus palum ab imo rescidit. Antonius reliquo transfixus domum reuertit: ubi sacris procuratus Deo, & Medico salutem suam permisit. Conualuit tandem, séque cum palo Oetingam attulit.

· CAPVT IV.
MIRACVLA.

A B

A.C. MD XXX

A D

MD. LXX.

I.

SExennis puella, Viti Textoris Hochenvvartensis filia, de ica-mno prolapsa, cultrum, quem manibus tractabat, altè immerserat oculo. Quo extracto, commendata

A.C.
MDXXX.

N Oetin.

Oetinganæ Matri, nec valetudinæ detrimentum cepit, nec videndivæ habetatam sensit.

*A.C. MD
XXXI.* I. Wolfgangus quinquennis prærulus, Joannis Lederii Styri filius, fluvio mersus horis omnino tribulatuerat. Alius ad eam vitæ desperationem peruenerat, vt sena hebdomades ardens cereus, ritu Catholico manui inserendus, in promptu continenter esset. Sæpe etiam presentibus mortuus videbatur, Vtq; Diuæ nostræ inuocato auxilio seruitus.

*A.C. MD
XXXII.* I. Hoc anno (quo Ferdinandus Imp. Viennæ obsidionem soluerat Turcas coëgit) Fernizii capta Christiana mulier Constantinopolim ducta est. Cùm in custodiâ partus edidisset, eam Deipara, conspectu oblata, recreauit, libertate promisit Oetinganam si peregrinatione sponderet. Factâ sponsione, cùm triduo post è captiuis Christianis qui è carcere profugissent, cósque

Tut-

Turcæ persequerentur, Agnes (id eius nomen proditur) reliquis auctor fuit, ut ipsi quoq; fugâ sibi consulerent. Probato consilio, dum fugam ineunt, obijcitur festinantibus turris, cuius porta pessulis tribus ferreis egregiè muniebatur: qui, mirum dictu, reserante nemine, reiecti libertatis viam captiuis aperuerunt.

II. Joannis Bauzanensis mercatoris vxor Brixinam, onusta mercibus proficiseens à latronibus excipitur, & spoliata ad arborem deligatur, baculo in os contruso. Jam triduum constricta hæserat; cùm animum cogitatio subiit Oetinganæ Virginis inuocandæ. Quod simul ac fecit; vincula vltrò soluta decidunt: & illa, deficiente animo, collapsa est. Duodecim inde dies eum capere nequiit, ore fœdè exulcerato. Integratis viribus, Oetingham accessit, & patronæ salutem suam est gratulata.

N 2

III. Ca.

III. Catharina, Georgii Schmid
Maukirchensis filiola, de scalis præ-
cipitans cerebrum eliserat: iamque
lethali frigore horrebat. Deipara-
parentum lacrimis votisque permo-
ta vitam produxit infanti.

*A. C. MD
XXXIII.* I. Cum sub hæc tempora Turca
vicina Styriæ inferioris incursarent,
Vispacensis Parochia Oetingana
virginis præsidio se tutata est. Etenim
voto pro intolumitate communite-
facto, nihil ab immani hoste dem-
menti acceperunt. Quod benefic-
um piâ supplicatione Oetingana
longo itinere, ductâ sunt professi.

*A. C. MD
XXXIV.* I. Antonii de Peffenhausen filia
(erat is arcis Burghusianæ præfex)
cum in cultrum temerè incubuisse,
à parentibus Oetinganæ Virginis de-
uota est. Euulso deinde cultro, sa-
uam se, omnique immunem dolor
puella edixit.

II. Magdalena, vxor Joannis Ma-
litoris de Sigharting, vicina partus
domus

domum è peregrinatione Roten-
mosensi repetens, à procis duobus
de flagitio est appellata. Quos cùm
magno castóque animo repulisset;
tam sœuiter ab vno vapulauit, vt le-
cto diu fuerit decumbendum. No-
stra Diua precibus inuitata, & par-
tum facilem, & valetudinem virtutis
causâ ægrotanti impetravit.

III. Juuenis quidam à Turcis ca-
ptus, & in Pannoniam inferiorem,
abreptus, omnia barbari carceris in-
commoda, plùs annum, quinque
cum sociis pertulerat. Dicta demum
supplicio dies, cùm rebus ab huma-
nis præsidii nihil ostenderetur, ad di-
uina captiuorum animos excitauit.
Deiparam in primis suæ causæ patro-
nam precibus votisque fecerunt. Et
ecce ! pridie fatalis diei, noctis silen-
tio, diuinitùs exsoluti vinculis o-
mnibus è custodiâ salui profuge-
runt.

IV. Leonardus Kneff Schroben-
husia-

184 OETINGANA HISTORIE
husianus depulsum debebat Oetinganæ Virgini exitiabilem mortum.
Quod verò animum voti religione
exsoluere sex ipsos annos neglexi-
set; ita recruduit malum, ut ab omni
spe vitæ deciderit. Monitus à Deipara
de voto, simul id repetiit, morboe
rum est liberatus.

A.C.M.D.
XXXV.

Valentinus Wartinensis, Carnio-
lus, è templo domum repetens deu-
pto ex monte præceps abiit, iacung-
in posterum usque diem sensibus-
lienatus. Cùm fortè caprarius san-
guine perfusum inuenisset; ratus,
latronibus vulneratum, commouit.
Tunc Valentinus, redeunte cum
sensibus animo, Oetinganæ Virginis
opem implorauit: & incolumis fu-
rexit.

A.C.M.D.
XXXVI.

I. Dionysius Carantanus, fons
ætrarius, quod rixæ interfuisset, cadi-
ab alio patratæ, per iniuriam delatus
semestre tempus vinculis ad suppli-
cium attinebatur. Et iam supremus
aderat dies; cùm ei se Deipara in-
con-

conspectum dedit, & ad votum Oetinganæ peregrinationis edendum est cohortata. Paruit. & mortem iam comparatam effugit, in libertatem assertus.

II. Wolfgangi Hatti, ciuis Friburgensis filia tam graui lapsu in terram ex alto deciderat, vti de vitâ ab omnibus esset conclamatum. Usque in decimum tertium inde diem sermonis impos iacuit. Commendata sub hæc Oetinganæ Virgini valetudinem cum loquendi facultate recuperauit.

III. Eiusdem patrocinio Nicolaus Reitermair à latronibus in nemore ab tergo coortis prostratus, iamq; ultima passurus vitam seruauit.

Ab hoc anno ad sæculi huius septuagesimum usque pauca quædam, & adhuc commemoratis persimilia in fastis Oetinganis inueniuntur: siue id notariorum negligentia factum est; siue, gliscente per inferiorem Boicam nouâ Lutheri superstitione,

Oetingæ adeundæ studium refixu;
fontésq; diuinorum beneficiorum
clausi sunt; donec Alberti, religio-
fissimi Principis, constanti virtute,
repurgatâ prouinciâ, antiquus De-
paræ cultus est instauratus.

CAPVI V.
MIRACVLA
A B
A. C. MDLXX
AD
MD LXXX.

A. C.
MDLXX. **E**RAT IN FAMILIÂ MARCI FUGGERI, IN
OMNI FORTUNÆ INDULGENTIÂ, IN
VIRTUTIS, AC PRÆCIPUE RELIGIONE
VERÆ STUDIO CLARISSIMI DYNASTÆ, PUELLÆ
NOBILIS, ANNA BERNHUSIA. QUÆ CUM
IUVENILI SERMONIS LICENTIÂ CONSUELLE-
SUAM DÆMONI SALUTEM DEUOUERE, AD
FIDEM DICTIS ASFERENDAM, NULLO VERI
FALSIQUE DISCRIMINE; SEPTENITANDE
APERTUM FREQUENTI INVITATIONE HO-

sp

spitium introruperunt. Augustas
Vindelicorum ad aram D. Vdaltri
electis aliis, unus excedere con-
tumaciter detrectauit: eamque pos-
sessionem annis octo tutatus, nihil
Tartareæ crudelitatis in afflictandâ
virgine prætermisit. Sub hæc con-
spiciendam miseræ se obtulit Mis-
ericordiæ mater: &, si barbarum ho-
spitem cuperet exturbatum, Oetin-
gam Veterem proficisceretur, hor-
tata est. È causâ Marcus Fuggerus
cum coniuge, P. Petro Canisio, An-
nâ Bernhusiâ, cuius res agebatur.,
iter Oetingam intendit. Quò cùm
ad duodecimum Calend. Februarii,
quamuis sero diei, accessissent; non
aliud prius, quâm sacrum Deiparæ te-
stum subierunt, patronâmque Lita-
niis, quas Lauretanæ vocant, conci-
nentibus Musicis, salutârunt.

Postero die (qui fuit vndecimus
ante Cal. Februarii) quò ad opus
arduum confirmatis purisque men-

N s tibus

tibus accederetur; Marcus Fuggerus in sacrâ Virginis domo, cum coniuge, comitibûsque peccatorum confessione expiatu Eucharistiam accepit, præbente Canisio, intérque horas liturgias piis precibus profici cum immani hoste conflitu supplicauit. De meridie primum in facilio Mariano cum dæmone certamen est initum à Canisio. Qui principio aptis in rem præsentem sermonibus animum virginis erexit, sponsionemque Deiparæ, non multò antea factam Augustæ, in memoriam reuocauit. Tunc prouolutus in genua certas preces, voce clarâ, solus, Litanias Deiparæ, cum præsentibus recitauit. Vbi ad gloriofas Mariæ Sanctæ, ac Dei Genitricis appellations peruentum est; tunc verò in rabiem incitare se dæmon, disertis verbis detrectare obedientiam, ac subito puellam feroci impetu supinam humo applaudere. Cùm Marcus ipse me-

diam

diam validè complexus coërcere con-
naretur; vim sœuientis hostis, etiam
vxore, Canisio, ac alio quodam sa-
cerdote connitentibus, ægrè susti-
nuit. Hic Canisius dæmonem sacris
Ecclesiæ carminibus (Exorcismos
vocamus) premere exorsus, iussit e-
dicere, quotus ipse puellam inside-
ret, & vnde eò aduenisset. Respon-
dit voce horridâ, verbisque labo-
rante spiritu vacillantibus, solum se
de septem commilitonibus supereſ-
ſe, & eò impetum soli omnem fe-
rendum: neque ignorasse, has sibi
ad aras excedendum: satiare proin-
de genium puellâ probè excrucian-
dâ ad extremum velle. Roganti Ca-
nisio, quoties eam vexare porrò de-
stinasset? vicies quater respondit:
septies parentum, septies domino-
rum, quinquies Fuggericæ gentis
causâ: ac tandem præterea quinqui-
es. sic imperatum à Deo. Et cum
dicto corseptam puellam in altum
extu-

extulit, tantaque in solum violentia
deiecit, & membra vsque adeo im-
maniter contendit, vt quinque ho-
mines, omnibus obnixi viribus agi-
cauerent, nè ad paumentum pen-
tus contunderetur. Septies, null
intermissâ morâ, hunc ad modum
iactata est. Admoto deinde ad caput
virginis peruetusto Deiparae signo,
impurus genius saliuam præsentibus
insputauit, horrendumque vocile
rans: absiste, ait, meretrix (Regina
virginum contumeliosi verbilabem
aspersit) absiste tam inclementer
calcare. Cum saepius inter haec Ca-
num excoriatorem appellasset Cani-
sum, respondit hic: ego tibi pellem
diripiam, Cerbere. Interrogatus
deinde, quando cedere loco velle
postulauit, vel eo temporis puncio
migrandi sibi copiam fieri. Subiectus
Canisius, non id in suo, sed Dei, Dei
paræque positum arbitrio. Cras igitur
tur, ait, crumpam, poenis, quas in
hanc

Hanc constitutas heri dixi, obsatura-
tus. Postero die, horis antemeridia-
nis sacrificando precandoque de-
nuò exactis; sub vndecimam repeti-
ta est pugna, ad pridianum ferme
modum. ubi rursus dæmon ad ver-
sum illum Litaniarum (Santa Maria,
ora pro nobis) obturbauit. Cùm
verò non intermitterentur preces;
tantam in rabiem exarsit, vt puellam
terrifico cum clamore præcipitem in
tergum supinârit. quò factum, vt
Marcus Fuggerus iterum complexu
prehensam attinere viribus conten-
deret, quò faciliùs furentis impetus
compesceretur. Hic Canisius, redin-
tegrato certamine, quamuis impi-
grè, frustra tamen premit hostem,
imperia deridiculo & facetiis elu-
dentem. Jámque diei medium erat,
cùm omnem in pœnas virginis cru-
delitatis conatum effudit, commise-
resentibus, & horrore defixis præ-
sentibus: qui affirmabant, minutim
fuisse

fuisse lacerandam, nisi diuina Deipara
rāque voluntas tortoris sauitian
fregisset. Puella septies continen-
ter excruciatā cecidit exanimis. Redi-
to quartam post horæ partem mi-
mo, si quid menti fuisset obiectum
interrogata, respondit placidè, Dei
param sibi visam, binis caelisbo
stipatam geniis: eorum alterum do-
cuisse, quinquies porrò excarnificia-
dam: nihil postea quarendum a
dæmone: sed adigendum imperio,
quinquies ut *Pater & Aue*, proie-
ctus in genua recitet: osculum tenet
septies figat: iactata in Deiparam op-
probria recantet. Quibus à pueri
narratis, consurgunt omnes: Canili-
us in medium facelli procedere
dæmonem, & imperata confessim
exequi iubet. Prodiit ille, sed au-
sus aræ constitit: at, Canisio impa-
rante, conuertit vultum, formida-
do vlulatu poenarum atrocitatemu-
testatus; neminem vnum dæmo-

num,

num à vicenis annis, tam immanter
excruciatum. Virgente rursus ad im-
perata facienda Canisio, porrectis in
crucis effigiē puellæ brachiis, affatus
stantes: en, inquit, Christiani: nos
dæmones parere Deo, eiūsque ma-
tri cogimur: vos obedientiam de-
trectatis. Tunc genua submittens
precationem Dominicam, cum sa-
lutatione Angelicâ septies pronun-
tiavit. Initio Dominicæ precis,
Pater noster, qui es in cælis; subiun-
xit hæc verba: *In honorem primi vul-*
neris Seruatoris Iesu Christi. repeti-
tam inde preceptionem reliquis dein-
ceps vulneribus dicauit. In Angelicâ
salutatione cùm Gratia plenam
dixit, hæc addidit: *Gratia tua, &*
misericordia sit cum omnibus, hoc
venerando in templo presentibus.
Tandem ita finiuit: *O Maria, mater*
Dei, ora pro eis. Sub hæc amplissi-
mam

194 OETINGANE HISTORIA
mam Deiparæ laudationem exor-
omnium animos admiratione sa-
cundiæ compleuit. Discellum ma-
turare cùm iussisset Canisius, respon-
dit ferociter, septena prius oscula
terræ libanda. Quo facto, roganti
causam oscularum Canisio: necesse
inquit, erat, honorem instaurare
Deiparæ, quem iactandis conuiu-
impiè læsi. Tunc puellam in altum
sustulit, & post inconditam proli-
xamque vociferationem, horam in-
tra secundam & tertiam pomeridi-
nam excessit. Mox actæ communi-
ter Deo gratiæ: Canisius adhorta-
tione piâ, è gesto negotio, præsentis
capere fructum docuit.

A.C.
MDLXXI

Hoc anno (qui luctuosus Cypri
ab Turcis captâ, & iisdem ad Naupla
etum ingenti prælio nauali superati
lætus Christianis fuit) hæc in Com-
mentarios relata sunt.

I. Bartholomæus Eisenschmid
Weilhaimensis cernendi vim, quin-

ex toto perdiderat, recepit. Joanni Hauptmanno, Monacensis aulæ co-
co trimestres capitis sopiti crucia-
ius. Joannis Grimii coniux Barbara
amorbo sœuissimo delirans corpore
animoque sanata.

I. Catharina Peisserina Ingolsta-
diensis nostræ Virginis ope lethali
apostemate rupto, seruata. Nobilis
vir Joannes Westacher morbo ad ex-
trema deductum filium recepit so-
spitem. Ad mentem, vnde delirans
do exierat, rediit Elisabetha Torne-
rin, ciuis Burghusiana. Quæ subin-
de, neglectâ promissi fide, iterum
mente capta est, donec voti se vincu-
lo exsoluit. Paria tulerunt anni se-
quentes, ad annum usque septuage-
simum septimum: quo Martinus Ei-
sengreinius, Præpositus, & scriptor
Oetinganus, non leue curarum atq;
diligentiæ pretium à patronâ conse-
cutus est. Is tune Ingolstadii acerri-
mis articulorum doloribus ad mor-

A.C. MD
LXXXII.A.C. MD
LXXVII.

O tem

196 OETINGANA HISTORIA
tem iacebat. Quod verò nondum
satis constituisse suis de rebus sibi vi-
deretur; in annum produci vitam
postulauit à Deo, Virgine Oetinga-
nâ ad causæ patrocinium vocata.
Petiti compos anni orbem impletum;
rebusque compositis vitam finiuit
A. C. M D L X X I X . III . Nonas Maias;
vel, vt alibi annotatum, IV. vir litter-
ris & virtute in primis clarus. Qua
exinde ad octogesimum usque an-
num in Commentariis habentur;
cùm diuersa iam dictis non sint, pri-
termittenda duximus.

CAPUT VI.
MIRACULA
AE
A. C. MD LXXX
AD
M DC.
I.

A. C. MD
LXXXI. PHilippi Menzelii coniux (erau-
Menzelius Poëta, ex commen-
to, laureatus, & Medicus Ingol-
stadien-

Stadiensis Academiæ celeberrimus) triduum integrum parturiebat ne quicquam, tanto cum labore, ut supremus ei dies, & proli fatalis pronatali adesse videretur. Vtrique saluti fuit, quæ salutem orbi peperit, & Oetingæ multis impertiit. Eadem ab limine mortis reuocauit Elisabetham Artmoniam: Christophorum Schaidenreisserum, vestigalib^o Am pfinganis præfectum, tentâ phthisi tabescentem sanauit.

I. Wolfgangus Abbas Labacensis A.C. MD
Margarethæ forori, iam extremum LXXXII.
spiritum ducenti, voto Oetinganæ
Virgini facto, vitam protulit. At ex-
solvere se vinculo religionis cuncta-
tus; dum Viennam proficiscitur, le-
thali oppressus morbo ab omni vitæ
spe decidit. Id voti neglecti vindictam
interpretatus, instaurat promissum,
nouumque pro suâ incolumi-
rate nuncupat: & exemplo conua-
lescit.

O 2

I. Com,

*A. C. MD
LXXXVII* I. Complura ad annum usque o-
ctogesimum septimum, superius e-
numeratis paria, in fastis habentur
ad hunc annum M D LXXXVII. per-
tinet Maria Catharina, Ioannis Fi-
derici de Preisig filia, annicula, cer-
tæ morti exempta. Acum prælon-
gam temerè iacentem cum sustulit-
set, lusitans que manibus tractasset,
etiam naribus inseruit; &, recipro-
cante spiritu, tam altè hausit, ut nihil
ab arte præsidii speraretur. Com-
mendatur salus infantis Oetingana
matri. acus, cum quatriduum ha-
set, sine dolore ac damnore refixa es-
funditur.

*A. C. MD
LXXXIX* II. Simillimum est, quod anno
sequenti Joanni Christophoro de
Dachsperg, trimulo euenit. Acum in-
demiserat in fauces, eratque vitæ di-
scrimen præsentissimum. Supplica-
uit nostræ Diuæ nutrix pro infante.
Triduo post acum indemnisevit.

*A. C. MD
LXXXIX.* I. Lambertus Minzerus ad S. V.

ti in Tiroli lethalibus à sicario vulneribus concisus, nunc upato peregrinationis Oetinganæ voto seruatus est. Eandem anno sequenti medicinam vulneribus, cultro sicarii infictis adhibuit Joannes Soyer Folkensis, non minus felici, quam prior, euentu.

I. Wolfgango Atmairo hoc anno dextrum latus obstupefecerat, & sermonis usum ademerat apoplexia. Oetinganæ Diuæ beneficio mouendiloquendique facultas est reddita.

Quæ hoc, & sequentibus annis in mortales Diua nostra contulit, ad annum usque M DC XXXVI, in luce versantur, lingua patria descripta. De quibus clariora quædam progredientibus annis reddemus.

I. Christophorus, Joannis Kienbergeri Lauffensis ciuis filius, annos quinque natus, temere Salzæ fluminio ambulans, praeceps voluitur. Fridericus frater excipere conatus

O 3 ruen-

200 OETINGANA HISTORIA
xuentem etiam ipse prouoluimus.
Mersi quartam horæ partem nusquam
apparuerunt. Ope tandem Oetinganæ
Virginis, à parentibus implorata
tâ extrahuntur incolumes.

A.C.
MDXCIII.

I. Joannis Raithii Senatoris Monacensis filio, genibus primùm vasto
inflatis tumore, ita subinde membra
cohæserant, adductis neruis; ut qua-
tuordecim chirurgorum arte diligentiaque
nihil ad sanitatem proficeretur.. Diua nostra inuocata im-
medicabilis morbi pertinaciam ex-
pugnauit.

II. Mulier annos quinquaginta
nata, duplicis voti rea, Oetingam, in-
nere longinquo, accessit. Votorum
altero pestilentiam, quâ fuerat affla-
ta, depulit: altero sermonis usum,
quo quinquennium caruerat, recu-
perauit.

A.C.
MDXIV.

Duo coniuges tantis dissideban-
odiis, vt ab arte magicâ remedia-
mori conciliando peterentur. Q[uod]
cum

cum nihil potuissent; alter Oetingā,
voti reus, anno postero, profectus
est. Ibi Virginis ædem iugressus, cum
quaquauersum tribunal sacrum o-
culis requireret; nullum usquam ap-
paruit. Admiranti venit in mentem,
magicas in cerâ notas secum intulif-
se. Quibus abiectis, mox dicasteri-
um, iudicémque sacrum conspexit.
ubi expiatus noxis, agnóque cereo
donatus animi tempestatem euasit,
odio in amorem verso.

I. Accubuerat mensæ Wolfgangus Götfridus cum parente Georgio,
valente ac læto. Abit interim Wolfgangus ferculum illaturus. Reuersus
inuenit parentē sub mensâ iacentē,
exanimem, iamque lethali frigore
perfusum. Improuiso in casu consi-
lium capit poscendi ab Oetinganâ
Virgine auxilii. Quæ piis permota-
clientis precibus (erat enim Wolfgangus ei deuotissimus) parentem
seruauit, valetudinemque, repente
lapsam, erexit,

A.C.
MD XCV.

A.C.
MD XCVI.

I. Thomas Aschauer Monachus,
sis, è familiaribus Caspari Mayr, Sa-
lisburgici Cancellarii, vi. Non. O-
ctobris, de meridie, tantis agitariim-
prouisò cœpit intemperiis; ut si-
èto pugione totâ infestus ferretul-
domo, diris execrationibus Deum
diuósque detestans. Catenas inie-
ctas rupit: sex viros, qui sœuientem
coercebant, fatigauit. Animi cor-
porisque medici Diris impelli Sty-
giis pronunciârunt, quòd sacra, qua
fortè admoquebantur, cum probio
depelleret. Itaque malus genius con-
fuetis Ecclesiæ formulis lacescit
furorem quidem frenauit, vocis ta-
men vsum ademit. Triduum sermo-
nis cibique expers aquæ tantum fa-
craz potionē reficiebatur, quam antea
auersabatur vt pestem. Tandem Oe-
tinganæ Diuæ cum voto commen-
datus ab hero, vocem mentemque
recuperar: ac postero die saluus cu-
bitu surgit, quæ egisset, passusue ful-
set,

set, prorsus ignarus. Expiato deinde peccatorum confessione, & Eucharistiâ confirmato animo, Oetingam gratus accessit.

II. Simile beneficium accepit Ursula quædam, Straubingana, cui Tartareus inquilinus & pedes in nodum contraxerat, & sexies quotidie infestus insultauerat. Ut primùm in Oetingeranum sacellum illata est, dæmon excessit: illa se in pedes erexit.

I. Sabina, illustris viri Philippi Curtii de Senftenau coniux, cùm triduum casso conatu parturiisset; fœtus in utero extictus est: & in eodem ipsa discrimine de medicorum sententiâ versabatur.. Oetingana virgo voto sibi commendatam, præter omnium expectationem seruavit.

A. C.
MD XCVII

II. Neofori, bimula Joannis Weissii filia, de tertiat domus contignatione in plateam silice stratam delapsa, tres horas iacuerat pro mor-

O s tuâ.

204 OETINGANÆ HISTORIA
tuâ. Voto à parentibus pro eâ nun-
cupato reuixit. Cùm verò aliquot
exinde diebus langueret valetudo,
Oetingam deportata est: vbi omne
mali vestigium deletum.

A.C. MD
XCVIII.

I. Vitus Valdernek in Carinthia
ad radicem montis, cui arx Kienbur-
gum imposita, faciebat opus; cum
inopinatò saxum ingens in caput de-
uoluitur. Erupit per os narésque
sanguis v̄bertim. Morbus inde, do-
lorésque graues: quibus cum dies
quattuordecim fuisset confictatus,
voto pro valetudine facto, præsen-
tem Oetinganæ Diuæ opem expet-
tus est.

II. Vdalricus Stueler, Wasserbur-
gensis, triennium acri capitis dolore
discruciatatur. Quo in tempore tam
sæuum ei trimestre fuit, vt morbo in
animum exundante, omnia ceriti
præ se argumenta ferret. Voto Oe-
tingæ piis cum muneribus adeunda
nuncupato, sanitatem est adeptus.

I. Joan.

I. Joannes Schelabergius Salis-
burgensis post aliquot mensium cæ-
titatem, ipso in itinere, quod voti
reus inierat, lucem denuò aspexit.

A.C.

MDXLIX.

II. Reginæ, Christophori Anger-
marii Landauiani filiolæ quadrimæ,
inter pascentes equos temerè con-
cursanti calce elisum est cerebrum.
Quattuor horas iacuit, omnium o-
pinione funus. Pater brachiis exce-
ptam, proiectus in genua, Oetinganæ
matri, edito pii operis voto, com-
mendat. Mox adeat ipsa diuinum na-
tum brachio gerens, contrectatque
manu Reginæ caput. Extemplo illa
vitam testatur motu, paucisque die-
bus omnino conualevit.

II. Maria octodecim annorum
puella, Pappenheimensis ortu, iam
inde à cunis, educantium negligen-
tiâ, manibus pedibûsque capta, qua-
drupedis in modum depressa ince-
debat. Et quoniam sorte natalium
pauper erat, carro ad stipem colli-

gen-

gendam ex alio in alium vectabatur
locum. Nocte quadam vigilantiæ
fuit, notâ specie, Deipara: & si vale-
re cuperet, Oetinganam peregrina-
tionem spondere, thermisque Wu-
terspergensibus vti iussit. Quibus
factis omne membrorum vitium
sublatum est. Illa anno postero, qui
primus noui ineuntis sæculi fuit Oe-
tingæ voti se vinculo liberavit.

CAPVT VII.
MIRACVLA

AB

A. C. MDC

AD

M DC X.

I.

A.C.
MDC.

Elisabetha Kriselmayrin, Ematio-
gensis, intemperiis nescio qua-
bus acta, trimestri infantulo pe-
gulam culrum exegit. Pater iugu-
latum Oetinganæ Virginis cum volo
commendauit: & mox redditum

vis aspexit, omnibus adstupescentibus.

II. Barbara Zindekerin, Leonardi Landishutani Cancellarii coniux; tribus mensibus somni quietisque omnis expers dolores capitis penè intolerabiles pertulerat. Postea quam Diuæ nostræ supplicauit; ossicula bina, eaque peracuta in os, citra humanam opem, delapsa sunt: & mox dolore extincto, valetudo restituta.

I. Georgius Hörb, Sacellanus in Neufern, iam quartum annum suppuratione (quam Græci apostemavocant) arctè premebatur; cùm tandem rupto folliculo sanies in vicinas partes effunditur. Vnde vis doloris tanta subiit, vt lingua fœdè ultra dentium septa proferretur. Tetro malo Diua Oetingana medicinam inuocata fecit.

A.C.
MDCL.

11. 34. M

II. Margaretha de Asaz ab equo præferoci, qui soleis muniendus ad offici-

officinam ferrariam stabat, tam atro
cem in capite plagam acceperat, vi
effusa in terram nihil mortuā dilla-
ret. Iter Oetinganum pio cum mu-
nere promissum seminecēm erexit,
& tridui spatio valetudinem in-
grauit.

III. Susanna Schvvaigerin Wem-
dingensis, dum in templo sacrifi-
dest, inopino perculta morbo lo-
quendi facultatem perdit. Curiolo-
ci pro officio accurrit: hortatur po-
regrinationem eum ad locum vrou-
at, quō se diuinitū sentiat impelli.
Vouet peregrinationem Oeting-
nam, cum munere. Triduo sanis
sermōque redditur. Oetingā min-
culum & suis verbis, & Parochi litte-
ris affirmauit.

A.C.
M DC II.

I. Christina Pristollerin, anno
viginti nata, contractione pedum
spasmis catalepticis ortā, ita deca-
nium stringebatur; ut incedendo al-
ti genibus, binisque grallis cogre-
tut.

tur. Oetingam ut venit, per somnum admonita est, sacri facelli reptando quater obiret ambitum, sanitatem inde in facello subsecuturam. Quod cum intra somnii limites posuisset, nocte posterâ repetita est eundem ad modum adhortatio. Diuinam hic vocem noscitans obsequitur: quater Sacellum circumducitur: post introducitur. At ecce, supplices inter processus vtrumque genu dat sonitum: illa doloris acerbitate clamorem tollit. Non multò post in pedes erigi postulat, incedendi spem testata. Quo facto, læsum frequenti populo spectaculum præbuit ambulans, eodemque die reliqua tempora confirmatis passibus obiens.

II. In obsidione Albæ Regalis Joanni Wilhelmo Weichsio, nobili Boio, læua manus igne missili tam fœde obusta fuerat; ut resectione consuendum saluti iudicaretur. Ille mitioris remedii cupidus, animo Virginis

nis Oetinganæ pietatem repetens, a
deundi cum dono votum edidit pro
sanitate, mox remisit cruciatus, ac
prorsus euanuit.

III. Joannes Otermair, cuius Bru-
nouiensis cum triennium grauitat-
æ agrotasset, ad eundum, standum, se-
dendum inualidus, plùs annum; mu-
tus adhæc sesquimensem; afflicti-
mæ valetudini curationem apud
Deiparam quæsiuit, votoque Oetin-
ganæ peregrinationis annuæ nuncia-
pato sanitatem recuperauit.

A. C.
MDCII.

I. Margaretha Hecherin Schat-
dingensis, vicina partui, ligna pol-
tans totum impletia complexum,
per scalas non modicæ altitudinis
præceps voluitur in caput. Vicinita-
te, quam omnem casus atrocitas
conciuerar, mœstitiâ ac miseratione
defixâ; maritus, Oetinganæ Matris
memor, votum pro coniuge nuncia-
pat. Vxor nocte sequenti parit. qua-
tuordecim inde dies rationis ac loris
expers

expers iacet: proles vltra trimestre tempus vitam producit. Ut primùm voti liberata religio, valuit in dies Margaretha rectius. Tandem validior cum marito Oetingam, adductis miraculi testibus, accessit.

II. Duo pueri, simili ferme casu in supremum vitæ discrimen acti, parentum votis crepti sunt. Alter Simonis Hinderbergeri de foro Schar-dingensi filius decennis, in scrobem, graueolentibus ab iniecta cannabæ aquis plenam prolapsus: alter Pauli Stegeri, eius Brunoviensis, quinquennis filius, in alveum, quo cerevisia recens excipitur, immersus: indubius uterque mortis obitæ signis notatus.

III. Magdalena Huberin de Singing, ad ædem Bogensis Deipara secundo nauiganti Danubio, remus fortè abruptus pedem diffregerat. Subière dolores atrocissimi: quibus leniendis nulla remedia sufficiebat.

P Vt

Vt primūm Oetinganæ Virginicūm
peregrinationis donique ferendi
sponsione supplicauit; extinctus est
dolor, crus coaluit.

I V. Nobilis vir Andreas de Oet-
ling iter carpento faciens sclopum
tormentarium, iam ante fartum, ad
iactum aptabat, rotulam intendens,
& igniarium silicem admouens;
cum fallentibus repagulis excusus
ignis fistulam exoneravit, digitum
que sinistræ, quam loricâ munitam
ori fistulæ obiecerat, ita discussit, vi
solâ cute modicè hæreret. Dolores
inde grauissimi, & medicorum cura
non leuis, gangræna. Quo malo op-
pressus Oetingæ adeundæ, sclopique
cum chirothecâ loricatâ ferendi
promissionem fecit. Digitus inde
cum manu aptissimè coäluit. Sana-
tus promissa præsttit.

I. Wilhelmus Schönlinus, Seo-
nensis Cœnobii Prior, ex Austria do-
mum eques, aliquot cum comiti-
bus,

A.C.

MDC IV.

bus, repetebat. Regiâ viâ in pratum diuertens, supinus in fossam præaltam, rupto, in quem enitebatur, cespite, cum equo deuoluitur. Eo in discrimine opem Oetinganæ Virginis implorat: votum eandem inuisendi, diuinóque sacrificio litandi facit. Id saluti fuisse præsens honestissimorum virorum testimoniis confirmavit. Nam posteaquam semihoræ spatio incumbentis equi mole iacisset obrutus in fossâ; incolmis tandem à sociis est extractus.

II. Permutit hæreticum maritum Catholici nominis coniux, ut Oetinganam secum Virginem inuiseret. Religione loci mirificè captus iam prima ad veritatem agnoscendam semina conceperat: sed ea diurni erroris obstinatio facilè obte-rebat. Non multò pòst graui morbo correptus, humanis remediis nullo effectu adhibitis, de coniugis consilio Oetingam adeundi votum

P 2 edi-

edidit. Votum compos adiit sanus, atque Catholicorum cœtui publica cæremoniâ est aggregatus.

III. Prædo silentio noctis domi introgressus heram, prædiuitem fœminam, violenter inuasit. Ac primum os, clamori intercludendo, obstruxit: manus deinde pedesque vinculis arctissimè constrinxit: ad hæc bina capiti vulnera inflxit, humanis artibus immedicabilia. Dua amplius horas iacuit semianimis. Inter hæc Oetinganæ Virginis auxilium implorat: & præter spem vita suatur, valetudo redditur.

I. Joannis Kletenhameri de Silian filiola Margaretha, bimula, in profluentem prolapsa certum in interitum aquarum impetu rapiebatur. Fortè Luggauianam Deipara ad eadem proficiscentes aliqui secundum ripam incedebant: qui fuitatem exceperunt, &, pro mortuâ extraxerunt, nullo viuentis apparente indi-

A.C.

MDCVI.

indicio. Ut primùm pater Oetinganæ Virginis adeundæ votum edidit, reuiuiscere cœpit infans, & valere.

I. Michaëlis Dezen, qui portam arcis Burghusianæ seruabat, filius nouem natus annos, senis hebdomadibus quotidie sub meridiem tantis furebat intemperiis; ut vel exisse à se, vel occupatus à lemuribus Tartareis videretur. Interim (ita puer edixit) Deipara, binas aues aureas manu præferens sub aspectum venit. Quod visum posteaquam parentibus narravit, votum nuncuparunt, Oetingam pio cum munere filium adducendi. Secuta mox tranquillitas. nec ab eo tempore recruduit unquam id malum.

I. Nobilis matrona Anna Maria Burgleitnerin, Præfecto Haagæ Austriae nupta, iam annos omnino sexdecim in matrimonio vixerat improlis; cum Oetinganæ Virgini plum sericum, cæruleum, dono mi-

P 3 fit

sit ex voto, magnâ fœcunditatis im-
petrandæ fiduciâ. Nec spes in irri-
tum excidit. Sequenti anno filiam
peperit: Oetingam venit: benefi-
cum Deiparæ prædicauit.

*A.C.
MDCIX.* I. Carolus Wolkensteinius, Baro,
cùm sanguinem per nares sedecim
horis continenter effudisset, iamque
ageretur vita; supremum apud Oe-
tinganam Diuam remedium quisi-
uit, periculo vltra medicorum limi-
tes progresso. Vouet igitur argen-
team Deiparæ iconem, ebeno immi-
sam, cum senis è candidâ cerâ cande-
lis. Mox cum voto constitutis sanguis
valetudo recreata est. Donum ipse
Oetingam attulit, eximius insignis
beneficii testis.

II. Anna Christophori Rotten-
gatteri ciuis Kelheimensis filia, qui-
decim annos nata, acum in oculi
dexteri pupillam temerè impulerat.
Erupit inde vitalis humor, tunicaq;
vacuæ in cauum recesserunt, oculo
iam

iam ab omnibus deplorato. Itaque parentes cum filiâ votum nuncupant Oetingam adeundi, cumq; pio munere acum Deiparæ offerendi. Id saluti fuit. nam oculus ita sub hæc sanatus est, ut neque fœditas in formâ, neque in videndi facultate vitium remaneret.

III. Nobilis viri Wolfgangi Rosenbuschii filius Wolfgangus introrsus abortum ab ortu pedem dextrū habebat, plantâ extrorsus elisâ. Mater æquatam cum filii pondere ceras, & pedem argenteum vouit Oetinganæ Matri pro filio. Et mox virtroque pede rectus constitit.

I. Quidam de foro Oetingano
mœrore ac desperatione in aqua-
stus, voluntariâ nece malis finem,
quærebat. Vxor auspicatò interuen-
tans, iam prope duplicito letho mer-
sum extrahit in siccum: hortatur,
Oetinganæ Virginis opem exposcat.
Quod ubi fecit, rediit animo sereni-

A.C.
MDCX.

P 4 tas:

tas: nec unquam in posterum simili
tempestate perculsus est.

II. Andreas Priggel postridie
Pentecostes Oetingâ domum ad Cœ
nobium Varnpacense redierat: cùm
effusa in terram nubes ita omnia ci-
cùm inundauit, ut supremum vixisse
cum familiâ sibi videretur. Quo in
discrimine cùm opem Oetingana
Diuæ impensisimè implorâsset, vo-
tumque nuncupâsset Pœnitentia, &
Eucharistiæ sacra, anniuersariâ reli-
gione, Oetingæ obeundi: cum suis
periculo defunctus est indemnus.

CAPVR II X.
M I R A C V L A
A B
A. C. MDCX

AD
M DC XV.

I.

A.C.
MDCXL. **C**Asparus Negge, Frisinganus,
dum in Moraviâ pueroru-
scho-

scholæ præst, grauissimo oppressus
morbo loquendi facultatem perdit.
Mutus inde biennium totum. Com-
pulit eum tristis mali diuturnitas,
cùm nihil humana possent, ad reme-
dia diuina perfugere. Vouit pere-
grinationem Oetinganam pro vale-
tudine, & sermonis vsu. Paucis à fa-
ctâ sponsione diebus morbo libera-
tus est, tantumque recepit virium.,
quantum ad iter longinquum suffi-
ciebat ; sermonis tamen nondum
compos. Ut verò primùm sacram
Oetinganæ Virginis domum ingres-
sus ad precandum accessit; quæ ani-
mo verba conceperat, etiam linguâ
expressit, Deumque cum matre san-
ctissimâ corde & ore, pro maximo
beneficio, laudauit.

II. Sigismundum Seifridum Vra-
tislauensem Canonicum, anno
superiore, omne morbi genus, tan-
quam ex conſpiratione, inuaserat.
Etenim ad cephalæam accedebat fe-

P S bris

bris arida, phthisis, profluxio sanguinis per nares. & ardens subinde pruna, linguam faucesque, humor hydropticus pedes infestabat. Quibus adiuncta malis insomnia diuturna omnem penè membrorum vigorem extinguebat. Quare neque mouere corpus ullam in partem, neq; cibum ipse ministrare sibi poterat, mensibus ferme tribus. Subière adhac tormina, atrocésque viscerum cruciatus cum hecicâ. Quo factum, corpus cadaueri simillimum, absumpτâ carne, vix ossibus, cute, neruis hæreret. Destitutus humanis ab artibus diuorum pietatem solicitauit, voto peregrinationis Oetinganæ, & Monacensis, ad inclytum urbis patronum, D. Bennonem, edito. Monituere cælestia auxilia. valuit enim in dies meliusculè, virésq; tempore progrediēte firmas accepit. Interea, dum valetudo instauraretur, misit familiaribus, qui suam vicem prof.

Etus

ctus in Boicam fungeretur. Is cum domini litteris , miraculi testibus, grallas binas attulit: quarum alteram inter Oetingana , alteram inter Monacensia monumenta suspendit.

I. Georgius quidam , Græcensis ,
A.C.
MDCLXII.
Lutheri sectator , abhinc biennium ad mortem in Austriâ iacens, obiectam Christi de cruce pendentis speciem per quietem aspexit , vitæ religionisque errores minaciter exprobantem. Quod visum cum narrasset Catholicis, & illi ad orthodoxam religionem capessendam hortati essent ; cum primùm posset , facturum decreuit. Postea, reuirescente in dies valetudine , Passauii authoratus Leopoldo Archiduci militiam sequitur, neglectâ vitę emendatione . Inter hæc diuinitus acrior ad frugem stimulus admouetur , morbus nō uus , Comitali assimilis : quo semel iterūmue in die , modò stans , modò equitans deturbatur in terram , mente

te sensuque vitali oppresso. Vnde
miris Oetinganis edocetus est, votum
edidit, aggregandi se Catholicorum
cœtui, Virginemque Oetinganam
visitandi. Et confessim atrocilibe-
ratus morbo est. Oetingam deinde
voti reus adiit: errores cum prauis
moribus, ritu Catholicō expiatu-
abiecit.

II. Georgius Helenæ Reissiæ Au-
striacæ filius omniū sententiā mor-
tem obierat, eaque causâ funerarii
obuolutus pannis vespillonem ex-
pectabat. Mater, charæ desiderio
prolis anxia, votum nuncupauit, si
viuis redderetur filius, Oetingam se,
ætate licet prouestâ, adituram. Va-
luit matri pietas apud misericordia
matrem. Etenim confessim moue-
re se puer, totoque vitam corpore
prodere. Cum deinde mater senio
viribusq; diffusa peregrinationem di-
stulisset in annum, graui correpta
morbo est: quo tandem, linquente
ani-

Vbide
votum
corum
ganam
cilibet
deinde
prauis
piatus,

animo, iacuit pro mortuâ. Ibi filia, natu maxima, votum à matre neglegitum morbi causam interpretata, votum & ipsa pro matre fecit Oetinganæ peregrinationis. Quo facto mater aperiens oculos: quid, inquit, affligimini? salua sum. Paucis inde diebus conualuit ex toto: geminóq; voto est satisfactum.

III. Agnes Huberin, ciuis Geiselhöringensis, Comitiali morbo tām inclementer exercebatur, ut sēpenu- merò prostrata iaceret mortuæ simili: sēpe biduum triduūmuē sine vita notâ. Tandem, concepto voto, promisit Oetinganam pro valetudine peregrinationem, nullo alio, quam panis & aquæ refectu perficiendam. adhæc sigillum è cerâ, & diuinum Missæ sacrificium. Auditæ miseræ preces ad liquidum ostendit euentus. exinde quippe prorsus immunis illâ calamitate fuit.

IV. Martinus Greiner, agricola Pfö-

Pföringanus, nouem menses per dementiam tantâ agebatur rabie, ut quattuor catenis fuerit coercendus. Nihil medicorum Ingolstadiensium solertia, nihil consuetæ dæmonibus pellendis Ecclesiæ formulæ, nihil alia homini commitigando adhibita potuerunt. Ad extremum propinquai hac se sponsione obstrinxerunt: si conualuisset, effecturos, ut & S. Salvatoris ædem, & Oetinganae Virginis Sacellum gratus accederet. Cuius voti vis ea fuit, ut exemplo subiecta tranquillitas, animoque lux affulserit plena,

V. Wolfgangus Zererus, cuius Schardingensis, cum secundo Oeno ad vicinum Passauio templum vectaretur; nauis in obliquum acta, pontique impacta quattuor in partes discessit, omnésq; vectores in amnem effudit. Wolfgangus iam dñum milium fluitando spatium emensus, ope Virginis Oetinganae implorata, votō.

votōque factō, sacra Pœnitentiæ, & Eucharistiç mysteria obeundi, piūm, que munus offerendi; præsenti ab interitu vindicatus est, nauigio auxiliatum misso. Eodem præsidio servati ex eodem naufragio Wolfgangus Denkh, ciuis Erdinganus: & Susanna ciuis Schardingana cum filiâ nouenni, mersis aliis plerisque.

V I. Quidam Bauzano, celebri Tirolis oppido, iter faciens, dum ripam profundi stagni legit, putare secum cœpit, finem facturum ærumnis, eò si præcipitem se deiecisset. Quæ cogitatio tam altè in animum descenderat, ut prope ad scelus compelleretur. Succurrit interim sanus consilium Oetinganæ Virginis in subsidium accersendæ. Quod dum facit in genua prouolutus, confessim ab animo perturbatio depellitur, simulque canum (indubie Stygiorū) v lulatus immanis exauditur, obcep tam prædam rabiosè furentium.

VII. Mar-

VII. Martinus Teiss, Franco,
sub annum Christi M D X C. Ostania-
no Malaspinae Marchioni de Castello
nouo seruiebat. Dum Genuam cum
domino proficiscitur, grauiter ab
equo tibia percutitur. Pressit initio
dolorem, contempsitque plagam:
at post nauigationem bidui mariti-
mam, gangrenâ pedem incendente,
appellenda portui nauis, agronus
medicorum curæ permittendus fuit.
li cum serpentem opprimere flam-
mam frustra laborassent, iamque de
interscindendo crure consilium in-
iissent; Martinus auxilio Diuæ no-
stræ implorato atrocitatem remedii
anteuertit gangrenâ repente extin-
etâ. Decennium deinde voti negli-
gens, malo veteri denuò corripitur.
Agnouit vindicem iuxta ac horri-
tricem Deiparæ manum. Quattuor
profectus Oetingam anno sæculi hu-
ius decimo promissa præsttit. Miracu-
lum ad hunc annum referunt.

Com-

Commentarii: quia biennio post re-
versus Oetingam id tandem narra-
nico.

IX. Osvaldi Georgii lapticidae
Oenipontani filia, omnibus capta
membris, absque grallis promouere
corpus non passum quidem poterat.
At ipso in itinere, quod de matris vo-
luntate Oetingam susceperat, leuari
morbo cœpit. In Sacello denique
Mariano ita consanuit, vt absq; ful-
cris incesserit, membris vigore vitali
recreat. 150

IX. Wilhelmus Nothaftius, uices
Camerarii supremi in aulâ Leopoldi
Archiducis Austriæ gerebat. Is bel-
lo Juliacensi, quod A. C. M D C X. ge-
rebatur, ludicro certamine cum a-
mico congressus penè oculum lœvum
perdiderat, aduersarii veruto infeli-
citer in eum aberrante. Loco quip-
pe excussus oculus in faciem fœdè
propendebat, nec ullâ medicorum
chirurgorūmque industriâ reponi
151
Q pote.

poterat. ipse adeò de spe curationis deciderat, videndi facultate iam diebus aliquot impeditâ. Archidus quām optimè Wilhelmo consultum cupiens ad auxilium Deiparæ implorandum, fidemque peregrinationis Oetinganæ voto sanciendam est cohortatus. Quod ubi fecit, chirurgus accersitus, qui ante desponderatum, manu exceptum oculum tanto nisu ingessit, clarum ut sonum ediderit, nullo detrimento. Collyriis deinde admotis dierum quattuordecim curatione tantum lucis accepit, vt cernendi vi cum dextero certârit. Voti reus Oetingam venit i v. Octobris die anno M DC XI I. oculique sanati monumentum oculum aureum Mariano gazophylacio intulit.

A. C.
MDCLXIII. I. Simonis nauicularii Thalkirchensis vxor annum ferme amentil tantâ cum tetricâ mœstitudine laborabat, vt à dæmone iudicaretur
inscl.

inseffa. etenim s̄apenumero tam
violentio agebatur impetu, vt mariti
vita in discrimine versaretur. Laxa-
to interdum à furiis & mœrore ani-
mo , dicebat marito, Christum ser-
uatorem puniceâ vestitum tunicâ, si-
bi visum, cum matre virgine: ab hac
ad Oetinganum Sacellum adeundū
inuitari se , & sanitatem ibi recupe-
randam promitti. Igitur, marito cō-
mite, spe promissi erecta eò conten-
dit. Cœpit ipso in itinere lux & tran-
quillitas oboriri animo. quam vt
Oetingæ liquidam clarāmque acce-
pit , ita in posterum nunquam sensit
obnubilatam.

II. Georgio Dople Lauffensi læ-
uum genu , incertum , quis casus sic
intorserat, vt mensem integrum non
modò gradum non promouere , sed
neque commouere pedem posset.
Subiit interim animo Virginis Oe-
tinganæ memoria. Vouet pedem è
cerā factum Oetingam delaturum, &

ad primum loci conspectum manibus pedibusque adreptaturum. Tertio exinde die , nullâ curatione admotâ, non mouendi tantum, sed incedendi quoque facultas est reddita. Fidem voti sanatus sanctissimè soluit. etenim ab intimo nemore , unde longissimus per amplam rectamque viam patet Oetingam prospectus, ad Marianum Sacellum , spectante frequenti populo, adrepsit.

III. Stephani Hechenfelderi Mettenhaimensis seruus plaustrum rapis ad villam ex agro peruehendis onerabat; cum Joannes Stephani filius trimulus in currū per rotā nitebatur. Procedunt interim equi; vertēnsque rotā inobseruati pueruli caput in palū, qui ab extremo surgens axe plaustrī latus fulcit, impellit: quem intel & rotam interceptus sic tenebatur, ut eximere se nullâ molitione posset. Vixisse iam videbatur, atro cruce rotā facie diffuso, viuendique si gnis

gnis omnino sopitis. Accurrit ma-
ter illacrimans: & , ô Jesu Nazarene,
exclamat, túque virgo Maria Oetin-
gana adiuua. hanc meam prolem ti-
bi dono, tuo permitto arbitrio. Si-
mul Oetingani Sacelli adeundi, offe-
rendique Deo sacrificii votum nun-
cupat. Mox paruulus, quanquam
etiamtunc rotæ implexus, aperit o-
culos: seruus asciâ rescindit palum.
Extricatus puer haud multò pòst ex
toto conualescit.

I V. Joanni de Königstein, ad D.
Petri Moguntiæ Canonico, dum ca-
strensis in Pannoniâ concionatoris
munus gerit, sagitta collum traiecta
sermonis iuxta atque cibi viam in-
tercluserat. Cùm vitam agi cerneret,
anniuersariam quempiam ad locum,
sanctitatis famâ inclytum, peregri-
nationem Deo pro salute voulit. Se-
cuta est votum sanitas cum voce, sed
obtusâ atque laborante. Jam annis
aliquot Oetingâ & Andecensi

Q 3

mon-

232 OETINGANA HISTORIA
monte in Bauariâ, Dettelbachio in
Franconiâ adeundis, voto satisfec-
rat: cùm ingrauescente senio, impa-
ribusque labori viribus, pro facio
tribunali Dettelbachii voti legesolu-
tus est. Domum inde concedens,
multis præsentibus: Voti, inquit,
gratiam impetraui, nè in posterum
peregrinandi obligatione teneam: ag-
itaque, vale Oetingana domina, in
posterum non conspicienda. Dixit.
& mox rupta aduersa auersaque colli-
plaga recruduit. Agnouit dicti libe-
rioris pœnam, votoque redintegro-
to profluum sanguinis inhibuit.
Nec multò post Oetingam rediit, mi-
rūmque narrauit.

V. Christophorum Sändl agi-
colam equus tanto impetu in glaci-
em excusserat, vt anima defecerit.
denasque subinde hebdomades le-
thiferè ægrotarit. Incremento in di-
ces vi mali, iamque mortis metuani-
mum pulsante; per quietem aspexit

cla-

clarâ specie Sacellum Oetinganum,
ibidem adesse diuino sacrificio sibi
visus. Experrectus, somnii rationem
secum putans, protinus Oetinganæ
peregrinationis, sacrificiique illic
conficiendi votum edidit. Respon-
dit promisso subsecuta quotidianis
auctibus sanitas. Oetingam voti re-
us venit, & vti res euenerat, narrauit.

VI. Sigismundus Grätzlerus, sa-
cerdos, de ponte, quo Landishuti
iungitur Isara, togatus palliatusque,
ad vicenūm quaternūm pedum al-
titudinem delapsus, iamque longè
sub aquis abreptus consistendi lo-
cum nullum inueniebat. Cùm ergo
spes eua-dendi nulla ostenderetur,
vitam Deo permisit, precibusque, vt
assoleat in vltimis, animam commen-
davit. Subiit interea Virginis Oe-
tinganæ, quam cultu quotidiano ve-
nerari consueuerat, memoria. Eius
opem respiciens: *O sancta, inquit,*
Maria, succurre mihi nunc in horâ

Q 4 mor-

*mortis meæ: officia vetera, si nunc
mihi salutem præstiteris, vincere no-
uis conabor. Addidit precibus vo-
tum adeundæ cùm dono Oetinga-
& mox pedibus fundum contigū,
saluūsque in ripam euasit.*

VII. *Joannes Abbas Fürstencellensis
festino grauiq; oppressus morbo pre-
sentissimū ante oculos discrimē viq;
propositum habebat: cùm Oetinga-
næ Diuæ inuocatâ misericordiâ, pro-
missaque ad eam peregrinatione
confestim ex morbo est recreatus.
Venit Oetingam incolumis. donum
Deiparæ Cor è crystallo factum, auro
clausum tulit.*

A.C.
MDCXIV.

I. *Cùm nobili matronæ Sibylla
Fürbasin, gliscente Landishuti pesti-
lentiâ ancillæ duæ biduo mortem o-
biissent; domus authoritate publi-
câ, pro consueto, est obserata. Con-
flictantibus inde domesticis cum
fatali morbo famulari more ser-
uiebat domina. At posteaquam pe-*

RICU

niculi magnitudo (incognitus enim initio morbus erat) se prodidit; eodem sibi afflata veneno videbatur, & eò septimanis decem extrema in dies expectabat. Interea temporis ancillæ mortuæ pecuniam fortè numerans subito metu ita cohorruit, ut iam lethifero gelu perfundi corpus iudicaret. Animo igitur ad Virginem Matrem conuerso obstrinxit voto fidem, si id discrimen exisset, ad Oetinganum Sacellum pedibus profecturam, stipendia senis ibidem sacrificiis peragēdis numeraturam, argenteum cereūmque monumen- tum dono laturam. Secundūm votum rediit, excusso frigore, vitalis calor, valuitq; postea perbene. Diuæ nostræ, quæ promiserat, Maio mense grata persoluit.

11. Sara Georgenhuberin, ciuis Eggenfeldensis, Burghusium cum prole & ancillâ carpento contendebat. Intumuerat id temporis à plu-

Q. S. uiis

uiis flumen Iseinius: quod damari-
riga vado traijcere aggreditur, currus
aquæ torrentis impetu euersus in in-
dubium salutis discrimen vectores
eiecit. Mater brachio prolem susti-
nens, cùm iam procul abrepta pen-
mergeretur; Deiparæ auxilium im-
plorauit, votumque peregrinationis
Oetinganæ obeundæ, diuinique la-
crificii conficiendi pro salute peri-
clitantium fecit. Mox constitit in
fundo, saluaque prolem in ripam ex-
tulit, ancillamque saluam recepit.
Oetingam deinde ex itinere diuerit
cæterum anno sequente M DC XIV
rediit: quo miraculum verbis & pi-
sturâ affirmauit.

III. Cùm anno superiori Man-
thias Rom. Imp. febri grauiter la-
boraret, acrèisque podagræ doloro
ad æstum febrilem accederent, nou-
fine medicorum trepidatione: co-
démque Anna Austriaca, Impera-
trix, coniux, cœphalagiâ acriter exer-
citu

ceretur, vimque medicamentorum
vincerent morbi: ab humanis ad di-
uina conuersi pro valetudine singu-
li æquatam cum pondere corporis
candlam è candidâ cerâ factam Oe-
tinganæ Virgini promiserunt. Auxit
Imperatrix votum suum multis in
faccello Mariano conficiendis sacrifi-
ciis, & simulacro matronæ è simili
cerâ. Non in irritum excidere vota.
paucis diebus recreata utriusque va-
letudo: dolores extinti. Votorum
religioni satisfactum hoc anno, Lu-
câ Wenzeslao Schvvertfurtio, Ca-
merario, promissa repræsentante.

I V. Margaretha Joannis Grim-
bii, Oeschlkamio præfecti, coniux,
vitam effudisse cum prole credeba-
tur: iamque ut mortuam precibus
Deo præsentes commendabantur.
quippe recesserant oculi, hærebat spi-
ritus, cadaverosus vultum liuor in-
fecerat. Quo in luctu maritus votum
pro coniuge edidit Oetingæ pedibus
adeun-

238 OETINGANE HISTORIE
adeundæ, eoque in itinere, quod vi-
ginti leucarum nostratum est, pane
solo, & aquâ victitandi: argenteum
præterea munus adferendi, animum
que Pœnitentiâ expiatum Euchari-
stiâ reficiendi. Sub hæc confessi
signa viuentis apparuerunt, paucis
que diebus valetudo prorsus estin-
taurata.

CAPVT IX.
MIRACVLA
AB
A.C. MDC XV
AD
M DC XX.

I.

*A.C.
M DC Xv.* **G**ertrudis Archigrāmatei Schro-
benhusiani filiola de mœnibus
in saxum delapsa tam grauitate
caput afflixerat, vt per os, narēsque
sanguis eruperit, & ad semihora
nullo vitæ argumento, pro mortui
inter explorantium lugentiumque
manus

manus fuerit tractata. Deploratâ salute, mater votum edidit, Oetingam nudis pedibus, & membris amictu tantum laneo velatis proficisciendi, diuinique ibidem sacrificii, operante sacerdote, offerendi. Secundum quod confessim emicuere vitæ indicia, nec multò post valetudo ex toto est redditia.

A II. Cùm urbem agrumque Ratisbonensem A. C. M DC X. lues pestilens corripuisse; domum Georgii Furtmarij agricolæ triplici funere, coniugis, filiæ, seruuli funestauit: ipsum etiam patrēfamilias, superstesque tres è domesticis alios affluit. Ingenium morbi, funerāque recentia spem humani præsidii dimittere coegerant. Itaque Georgius ad cælestia confugit: Oetinganam peregrinationem certis cum muneribus promittit: atque hoc voto se, suosq; seruat omnes. Oetingam hoc tandem anno venit, indubie non leuibus

240 OETINGANÆ HISTORIE
uibus adhuc momentis impedi-
tus.

III. Ladislaus Comes Törringius anno superiore animi defectione tantâ laborabat, ut neque signum vi- uentis ederet vllum, neque liquorū efficacitate, odorūmque fragrantia posset recreari. Ad extremum pro vitâ ac sanitate coniugis promisit Oetinganæ diuæ domina coniux candelam ceream tanto pondere, quantum penderet corpus ægrotan- tis. Apparuit extemplo vis voti. re- fectus è deliquio dynasta: sanitas in- tegrata. Oetingam post ipse adiit: candelam librarum ducentarum at- tulit.

IV. Christophorus Lederer, de Præfecturâ Riedensi, iussu parentum ruri scrobem effodiebat propter la- xum vastæ magnitudinis, quod vñ quadraginta connixi nequissent im- pellere. Lapis interim labefactato fundo sublapsus Christophorum ot- cupa-

cupauit, totumque, solo extante capite, oppressit. Quâ mole sic angabatur, vt & ab atro cruento membris omnibus nigresceret, & certum interitum expectaret. Sed excitauit animum Oetinganæ Virginis recordatio: cuius adeundæ posteaquam sponsionem fecit, de improviso quidam eò loci venerunt, & anhelantem sub immani mole inuenerunt. Ii dum longuriis palisque saxum amoliri conantur, tegrum iacentis totum excoriant. Prorsus tamen, haud multò post, consanatus est. Res eucnerat anno M DC IX. voti fidem impeditus haecenus, isto liberauit.

V. Erat Christophoro Vizthumb, oppidi Pernesriedensis Camerario & Senatori, filiola, Catharina. Ea cultu fortè in oculum adegerat. iamq; per pupillam eruperat vitalis humor, oculique iacturam animo præcepertant parentes, dimissâ præsidiorum humanorum fiduciâ. Ad Oetinganam

nam igitur patronam versi, eiusdem
visendæ certis cum muneribus pro-
missionem edunt, oculumque filia
indemnem, Deiparâ medicante pra-
stant.

VI. Joannes Rupertus Heggen-
miller de Tubenvveiler, Cæsarius
Consiliarius, cum annis compluri-
bus sterili vixisset in matrimonio;
fœcunditatis gratiam à Deo cum cō-
iuge poposcit, adscitâ in causa patro-
cinium Deiparâ, argenteo Oetinganæ
Virgini promisso anathemate, si voti
compothes redderentur. Ab eo tem-
pore fœcundum esse occœpit matri-
monium. liberis aliquot consultum
posteritati. Monumentum acceperit
beneficii miserunt Oetingam, Dei-
paræ iconem argenteam, basi exeba-
no factæ superstantem, cui inserta la-
mella argentea cum hoc epigram-
mate:

DEO ET BEATÆ VIRGINI,
CVIVS PRECIBVS FACIT
STERI.

STERILEM IN DOMO MA-
TREM FILIORVM LÆ-
TANTEM, JOANNES RV-
PERTVS HEGGENMIL-
LER A TVBENWEILER, S.
C. M. CONSILIARIVS, ET
MARIA MAGDALENA
WEITMAIRIN, CONIVGES,
PRO MVLTIS BENEFICIIIS,
EXIGVVM GRATITVDI-
NIS SIGNVM D D. OETIN-
GÆ. A. M DC XV.

I. Wilhelmus Fuggerus, Baro in
Kirchberg & Weissenhorn, Bauariæ
Ducis Consiliarius & Pincerna, pe-
riculosis aliquamdiu fluxionibus ca-
pitis infestatus, non tantum nihil
medicando profecit; sed usque adeò
caput afflixit atque debilitauit, vt
metus esset, nè prorsus à se exiret.
Eâ causâ votum nuncupauit Oetin-
gæ adeundæ, ibidemque animi vitæ
totius erratis expiandi, Eucharistiæ
que sumendæ. Tertius exinde dies

A. E.
MDCCXVI.

R vim

244 OETINGANÆ HISTORIA
vim voti prodidit: quo sine medi-
cinâ humanâ efflorescere sanitas oc-
cœpit.

II. Joanni Zeisio agricultoræ ex-
gro Weilheimensi currus plus mille
pondō mellis onustus pedes ita pro-
triuerait, vt cuncte solâ malè cohære-
rent, mensésque octodecim ambu-
landi facultas impediretur. Et iam
ferrum pedibus ac refectionem de-
stinauerant omnes; cùm ille salutem
apud Oetinganam Virginem inue-
nit voto eam visendi, mysteriisque
diuina obeundi nuncupato.

III. Leonardus puer duodecim
natus annos, dum ad rotas in molen-
dino pectinatim coēuntes temerè
accedit; improuisò correptus dentes
inter implexos hæsit. Diffractum
brachium dexterum; os fœdè eli-
sum: spes vitæ ab omnibus deposi-
ta, nullo viuentis indicio deprehen-
so. Verūm ubi parentes pro filii sa-
lute Oetinganam peregrinationem
cum

cum dono sponderunt, præter omnium expectationem conualuit, & cum parentibus Oetingæ pro beneficio sospitæ suæ gratias egit.

IV. Michaël, villicus Geisenhauensis, cùm Februario mense piscinam gelu duratam perfringere securi aggredieretur; interruptâ repente glacie, demersus collo tenus in aquâ, summis frigoribus, constituit. Auxilium frustra, nimirum à nemine exauditus, implorauit. Usque adeò tandem obriguit, ut, posteaquam esset repertus, nullo signo vita proderetur. Abiectâ rerum humanarum fiduciâ filia Waldburgis pro patre voulit Oetinganam peregrinationē, cum dono aliquo nummario, & Misæ sacrificio illuc perficiendo. Secundum votum non tantum luculenta vitæ signa apparuerunt; sed paucis horis redditus est sibi ex toto.

V. Piscabatur animi gratiâ cum amicis in Matychâ flumine Sebastia-

nus Strasmair, ciuis Brunouiensis; cùm ex vado in scrobem altè dehiscentem ingressus mergitur imprudens. Fluxerat horæ quadrans, donec ab amicis extractus est, mortuo simillimus, absque omni vitæ argumēto. Vbi verò coniux triste ad spectaculum euocata Oetingana maritum Virgini commendauit; vitam virésque resumpsit.

VI. Maria Wicklzamerin Troburgensis Viennâ domum repetens in itinere primùm quidem viduata marito est: deinde phagedenâ pede obrodente ad ambulandum inuallida, ex alio in aliū locum peruenienda carro fuit: mensem postea integrum Gasteinensibus nequicquam vſa thermis, Oetingam voti soluendi causâ portata, ibidemque sacris Ecclesiæ mysteriis lustrata, confirmatâque est. Mox inde pietas Deiparæ claro eluxit in miraculo. nempe quæ curru Oetingam accesserat;

recu-

recuperatâ mouendi facultate, pedibus discessit.

VII. Susanna Zambetterin Greif-
fenburgi (Carinthiaæ superioris est
oppidum) vnguentum acceperat à
vicinâ beneficâ. Quo cum se, duos-
que filios, salubritatis promissæ spe,
perunxit; filii non multò pòst ex-
tincti sunt: mater manibus pedibús-
que capta, & in rabiem acerbitate
cruciatus est acta. Inter ea Christus
seruator noctis silentio aspiciendum
se o'culit, ad faciendum peregrina-
tionis Oetinganæ votum cohortans.
Rogantem quānam ratione debili-
tato corpore longinquum iter perfi-
cere posset; erigere animum ad fidu-
ciam iussit. Vouit igitur peregrina-
tionem, sacrificium, simulacrum fœ-
minæ cereum: & breui tempore, de-
pulso diuinitùs beneficio, vires mo-
uendique vim recepit. Saga in quæ-
stione scelus confessa capitali suppli-
cio luit.

R 3 IIX, Lau.

IIX. Laurentius puer fortè currum sale onustum subierat; cum rotâ obtritus tantum ab omni parte sanguinis effudit, & usque adeò speciem viuentis perdidit; ut extinctus indubiè crederetur. Statim verò ut mater Oetinganam pro eo peregrinationem cum dono promisit, vitæ micuerunt indices, breuique tempore omnino conualuit.

IX. Joannes Langkmair Serenii Alberti, Bauariæ Ducis, Oeconomus, ad Oeni ripam, quæ Cœnobium Avv præterfluit, e quo profectus vina ab nauiculario quodam coemerat. Haagam, unde abierat, dum repetit, equus apud villam, cui Wohlmannus nomen, natuâ incitante ferociâ, effuso cursu ad clathros, quibus ager cludebatur, contendit: quos, cum impigro, sed irrito sale transmittere fuisse aggressus, impetu corporis minutim disiecit, præcepitque in terram cum equite corruisse.

ruit. Equo deinde in pedes prius erecto, Langkmarius dextro in stape hæsit implicitus, & læuum perequi latus, humum capite verrens, pependit. Hic equus denuò per agrum citatissimo cursu euolauit, miserumque ad stadii longitudinem tanto impetu raptauit, vt lacinia tunicae auulsa, cingulumque è bubalo corio firmissimum fuerit interruptum. Eo in discrimine contentâ voce Dei Deiparæque auxilium poscens peregrinationem Oettinganam cum dono pro salute vouluit. & auditas fuisse preces euentus illicò demonstrauit. Etenim ocreâ, calcari, periscelide repente extricatus pes: & his de stape pendenti bus, ille indemnus ab equo auulsus. Cùm deinde promptè surrexisset, eodem equo, quem socius itineris comprehenderat, reliquum itineris confecit. Miraculum suâ pictoris que manu expressum Oetingæ inter

R 4 ana-

250 OETINGANA HISTORIA

anathemata pia suspendit, & casiolâ
holosericâ, reliquoque sacrificantis
vestitu rem Marianam, tanto benefi-
cio gratus auxit.

X. Rosina Rottin, Gankouensis,
abieatum mœrore & insaniis agita-
tum gerebat animum, toto mense.
Naturæ artisque vires, nullo fructu,
experta, perpetuâ correpta videba-
tur amentiâ. Subiit interim per ob-
scurum cogitatio auxilii Virginis
Oetingana poscēdi, & peregrinatio-
nem cum statuâ cereâ, ponderi cor-
poris & quatâ spondendi. Quo fa-
cto, abstersus est mœror, frenata in-
sania, serenum animo redditum.

XI. Joannes Christophorus Si-
gismundi Wideri Frisingensis aula
Procuratoris filius in Mosam flumen
delapsus, iamque voluentibus aquis
per quinque ponticulos actus cer-
tum ad interitum rapiebatur. For-
tuitò defluentem conspexit qui-
dam, & properè accurrens ad sextum
ponticulum excepit. Magnus inde
aqua

aquæ modus per os pueruli redditus.
Accersiti parentes nihil in eo vitale
deprehenderunt. Itaque mater in
genua procumbens Deo Deiparæ
que pro vitâ filioli supplicat; votó-
que fidem obstringit Oeting. pere-
grinationis obeundæ, certisque do-
nis Deiparæ calendæ. Sub hæc mo-
uere se filius, ac tussire cœpit. ac bre-
ui pòst tempore ex integro conua-
luit.

I. Georgius Ruperti Staindelii
Lauffensis filius, nouem annos natus
in præterfluentem Salzam deciderat.
Adfuit mater propediem; sed ab au-
xilio ferendo fluminis altitudo in-
terclusit. Itaque confessim ad Oe-
tinganam Virginem vertit animum:
spondet eò se adituram, sacrificio-
que confiendo stipendum allatu-
ram. Post votum tenuis aqua in sa-
bulo puerum destituit: quò adiri fa-
cile cum posset, exportatus, matri-
que est redditus, Deo Deiparæque
beneficium gratulanti.

A.C.
MDCLXVII

R 5

II. Ca-

II. Catharina Prölin virgo, Monacensis, annos omnino sex morbo Comitiali tam atrociter afflatabatur, ut saepe numerò vicies diei spatio corruerit. & fuit, cum horis quinque continenter iactaretur. Inicta forte mens est, tetro morbo depellendo sacrificium diuinum cum aliquo munere Oetinganæ Virgini promittendi. Quod factum adeò feliciter cessit, ut à Nouembri superioris anni ad huius Aprilem, quo Oetingæ fuit, eâ vexatione fuerit immunis, spemque fecerint initia tam secunda perennaturæ sanitatis.

III. Eadem medicinâ curatus et tumor immedicabilis, qui collum Catharinæ Schaupergerinæ, itidem Monacensis, tam arctè obsederat, vi alimenta ferreis instrumentis per fauces fuerint traijcienda.

IV. Illustris matrona Elisabetha Harrachia diuturno grauique morbo affecta, cum omnes medicorum cura-

curationes videret in vanum excidere; opem Oetinganæ Diuæ, cui semper deuotum gerebat animum, posseit: & visendi, donisque colendi promissionem edidit. Voti vires approbauit valetudo instaurata. Fidem illa peregrinatione, aureaque coronâ adamantibus & pyropis distinctâ liberavit.

V. Rosinæ Richtschouerinæ (erat ea nupta Jurisconsulto Straubingano) spina pisces, in conuiuio fauibus infixa, mensem solidum ita hæserat; uti neq; propelli instrumentis, neq; conuelli posset. Jamque vitæ spem abiecerat omnem: cum de consilio cuiusdam de Societate Jesu votum peregrinationis Oetinganæ, cum sacrificio diuino, ac muneribus nuncupauit. Mirum! spina, nemine manum admovente refixa, ciecta-que. Voti fides hoc anno liberata res huius sæculi decimo quarto euevit.

VI. In-

VI. Inuaserat illustrem virum,
Vitum Wolckensteinium, Canoni-
cum Salisburgensem, atrox usque
ad eò morbus, ut mors ei certa ab o-
mnibus eius loci medicis denuncia-
retur: is etiam, qui Oeniponto cita-
tis equis accersitus aduolauerat, ini-
ni incoepio desistere cogeretur. Qua-
re ægrotus ad supremum certamen
consuetis Ecclesiæ sacris se munit.
animo deinde, vi morbi caliginem
inducente, deerrauit. Desperatis
humanis, auxilia diuina sollicitat pa-
ter: tres filio patronos legit; Virgi-
nem Oetinganam, D. Bennonem, D.
Carolum Borromæum. votum
hac lege nuncupat: si connalescat
filius, autorem se suasorèmque
ei futurum Oetinganæ, Monace-
sis, Mediolanensis peregrinatio-
nis, ad limina dictorum Diuorum
obeundæ. Sub hæc rediit ad se fili-
us, iussitque ratum esse parentis vo-
tum, ac suâ etiam sponsione confi-
mauit.

mauit : Oetinganæ Virgini separatim candelam ceream sui corporis æquatam ponderi promisit. Mitescebat inde in dies morbi sœvitia. & breui tempore subsecuta est integra valutudo.

VII. Jacobus Huber Bauzanensis tam sœuum in modum atrâ bile cœperat exagitari; ut mortis sibi conscendæ cogitatio perpetuò pulsaret animum, spe felicitatis æternæ prorsus abiectâ. Itaque gulam cultro sex confudit vulneribus, omniū iudicio lethiferis. Sponsa nuper rimè ei pacta, tristi accepto nuncio, de consilio Viti Wolckensteinii, cuius parenti seruiebat; auctor ei fuit, ut Oetingam Boiorum, Eremumque Heluetiorum aditurum se; & utrobique Pœnitentiæ, Eucharistiæque sacra obitum, cum sacrificio Missæ sponderet. Paruisse monenti saluti fuit. etenim vulnera tam feliciter curata sunt, ut neque vocis, ne-

que

que cibi via impeditur; ita consanata mens, ut nullis exinde intemperiis ageretur. Beneficium & ipse voti reus coram exposuit, & litteris illustris domini Viti Wolckensteinii descriptum attulit.

II X. Dum nobilis vir Josue Jordan de Martinsbusch vulpem sclopum directo peteret, fistula infernè rupu dissiluit, manumque lœuam tam sœde ambussit; ut continuò gangrenā corriperetur, & ad ferrum ab omnibus resecanda damnaretur. Itaque vincente chirurgi industriam atrocitate mali, soror pro fratre peregrinationem Oetinganam, cum sacrificio diuino ibidem confiendo voulit, optatissimo euentu. quippe tam felicitate deinde processit curatio, ut ad motum usumque digitorum nihil desideraretur.

IX. Nobilem Virginem Barbaram de Berckhaim, Austriacam, laterculus de muro triginta pe-

des

des alto prolapsus nudatum in caput
humi afflixerat, vitâque credebatur
exturbâsse. Dimidium horæ iacuit
exanimi similis: biduum subsequens
mentis inops. nemo non de vitâ de-
sperauerat. At vbi parentes Oetin-
ganam peregrinationem, cum do-
no, ac diuino sacrificio profiliæ salu-
te vouère Deiparæ; mox procedere
in melius valetudo cœpit. Venit i-
psa cum propinquis, comperta affir-
mantibus, Oetingam: laterem, & de-
pictum in tabulâ beneficium attulit,
atque ad limina Sacelli Mariani su-
spendi curauit.

X. Andreas Haider vini plaustro
indormiebat; cùm id fortè euersum
totâ eum mole oppressit. Curru ab
seruo, accurrentibúsque erecto ia-
cuit exanimis, neque ullum horis
omnino tribus, vitæ signum edidit.
Adfuere sacerdos & chirurgus pro-
perè accersiti: sed curationem, vt
mortuo, non adhibuerunt. Deposí-
tum

tum ab omnibus commendauit se-
uus Oetinganae Virgini, peregrina-
tionem, statuamque ceream, ad pon-
dus heri pollicitus. Edito voto con-
festim se monit Andreas. paulo post
rediit cum animo sanitas corporis,
membris protinus illæsis.

XI. Joannes Seinvvöhr, Sabau-
dus, inter geminas rupes eò scanden-
do euaserat, vt progressu regressuque
arceretur. Ibi cùm nec implorare
auxilia humana, nec accipere facile
posset; cælestia poposcit, votoque
peregrinationis Oetinganae (non i-
gnorabat loci religionem) animum
deuinxit. Radicibus deinde binis e
rupe extantibus inhærescens, geni-
büsque fultus, ac Deum Deiparam-
que inuocans ternas pependit horas.
Interim de aduersâ rupe obijcituro
culis augustâ specie fœmina, nomi-
natim eum compellans, &, quid id
loci agat, interrogans. Ad vocem
circumspiciens nō agnouit loquen-
tem

tem, cæterūm roganti, quænam es-
set, opitulaturam se respondit, & e-
uanuit. Nec multò pòst adest frater,
qui domicilium duobus inde milli-
bus habebat. Is vbi fratrem de rupe
suspensum conspexit, vicinos cum
scalís funibúsque euocauit, eúmque
à præsenti interitu, quærendi solici-
tudine diuinitùs iniectâ, vindicauit.

XII. Joannis Schärdingeri mate-
riarij filius ab vndecimo ad quartum
decimum ætatis annum vocem nul-
lam protulerat; erátque metus, nè
perpetuum id malum foret. Cùm ni-
hil frequentata conducerent huma-
na præsidia, pater votum Oetinganæ
peregrinationis obeundæ piis cum
muneribus pro filio nuncupauit. Mi-
ra fiduciæ vis! rediit post votum ser-
mo. puer cum parente loquens testis
Oetingæ miraculum affirmauit.

XIII. Ludmilla Catharina, Sulz-
ensis Comitissa, ex gente Popelio-
rum clarissimâ, ex ardescente contra

S Fer-

Ferdinandum II. Imp. hæreticorum
in Bohemiâ bello inauspicatissimo,
non in fortunarum modò, sed vitæ-
psius discrimine cum filiolâ versaba-
tur. Quod vt exiret, Oetinganæ pe-
regrinationis votum edidit: & salua
cum parte opum in Batuariam perue-
nit. Straubingâ, quod mireris in te-
nero corpore, Oetingam vsque, bi-
dui itinere processit exalceata. Ibi
Deiparæ auxilium verbis, & insigni
calice, in sacrarium illato, testata est.

A.C.
MDCXIX.

I. Apollonia Stainhauserin, Sa-
lisburgensi nupta Secretario, anno
superiore tam iniquâ valetudine
correpta est, vt à mente hebdoma-
des omnino ternas exerrauerit, se-
dies alimenta turbulentè repulerit,
vsque adeò sœua, & infesta, vt tres
homines impetu coercendo labo-
rantes fatigaret. Agi vita censeba-
tur, omnium sententiâ. Iam ante
morbum Oetinganæ Virginis ade-
undæ, & munere quopiam colenda
reli-

religione se obstrinxerat. Quare le-
uata paulisper morbo , ad memoriam voti animum reuocans , piam ,
quæ tunc aderat, eodemque tempo-
re profecitionem Oetinganam ador-
nauerat, fœminam rogauit, sacrifici-
um illic pro se confici curaret. Quo
deinde die pro eâ sacrificatum est
Oetingæ , cibum denuo admisit , &
ad mentem rediit: valetudo porrò in
dies in melius inclinavit. Ipsa bene-
ficium præsens narratione & picturâ
explicauit.

II. Ambrosius Kammerlander ,
venator Tirolensis, dum capras alpi-
nas per auia sestatum; dilabente sub
vestigio niue de abscissâ rupe , ad al-
titudinem trium millium pedum ,
præceps inter vasta niuium glomera-
tarum volumina ruit. Ibi cùm bidu-
um magnis hæsisset aggeribus obru-
tus, neque facultas eluctandi esset vl-
la; opem Deiparæ implorauit , vo-
tumque peregrinarionis Oetinganæ

pro salute nuncupauit. Secundum quod sexdecim eò peruererunt homines, qui niue submotâ viam aperirent. quos vt adesse sensit, opem ac clamando poposcit, & confessim expertus est, viâ per niues patefactâ. Rem triennio ante factam præsens hoc anno edixit Oetingæ Ambrosius, teste oculato adducto.

III. In tetrarchiâ Straubinganâ semestris infantul' Andreas quadragenis diebus catalepsi tâm atrociter conflictabatur; vt eâ decies quinque in die corriperetur. Mater huminis auxiliis destituta medicinam ab Oetinganâ Diuâ poposcit. cui posteaquam pro filioli sanitate ceram eius ponderi coæquatam promisit, leuatus morbo est, & adhuc solutus ac liber vixit.

IV. Anna Reitterin circa septimum ætatis annum in riuum, quo molendinum agitur, inciderat, atq; sub rotam impellente vortice, com-

pul

pulsa semihoram iacuerat. Cùm extracta nullum viuentis ostenderet indicium ; mater Oetinganam pro cā peregrinationem voulit, hac lege, vt itineris laborem pane tantū & aquā toleraret , & lucernam manu præferret. Tunc se commouit paullisper puella. mox etiam recreatis viribus omnino conualuit. Votum, à matre editum , hoc anno filia dissoluit.

V. Nicolaus Schaftrath, Marianæ ad veterem Bunzellam in Bohemiâ ædis Sacellanus , venenum occulto maleficio dilutum hauserat: neque prius id animaduerterat , quām membris omnibus esset diffusum. Augustissimus Imp. Matthias , qui tunc religionis causâ cum Augustissimâ coniuge aderat; medico suo curandi negotium dedit. Ille, cùm malī vis vltra limites artis processi sset ; ægrotum ad animæ remedia vertere curam iussit. Itaque sacris expiatur,

S 3

muni-

264 OETINGANA E HISTORIA
muniturque Nicolaus: qui simul vo-
to peregrinationis Oetingana muni-
tum; illuc sacrificiorum, abs se con-
ficiendorum, pro vitâ animum ob-
strinxit. Vix ediderat sponsionem,
cùm habere cœpit meliusculè, vis-
que veneni lethifera Deiparae preci-
bus penitus extincta.

V I. Anna Margaretha Wolfgangi Rätseri (seruiebat hic olim facel-
lo Oetingano) filia, tām graui corre-
pta est morbo; vt à quartâ matutinâ
ad noctem usque per os nārēsque
sanguinem redderet: certis inde no-
tis interuallis reiectionem repe-
ret: postero die horas omnino quin-
que perpetuaret. Sub hæc horas vi-
ginti quartuor iacuit elinguis, repu-
litque refectionem omnem, vt ab o-
mnibus in ultimis versari iudicar-
etur. Hic mater tria pro salute filia
vouit sacrificia, in Oetingano facello
perficienda; & mox puella claram
vocem sustulit: Gratia Deo! quan-
tum

tum æstum pertuli! cibum præbe,
mater: bonæ valetudinis initia se
mihi ostendunt. Exinde valetudine
quotidie in melius eunte, prorsus
conualuit.

VII. Illustris vir Henricus Ko-
lovvrat, Cæsari à consiliis & cubicu-
lis, cum coniuge in hostium potesta-
tem venerat. Postquam pro liber-
tate lampadem argenteam aureo
cum torque Diuæ nostræ voverunt;
feliciter eâ calamitate sunt liberati.
Inde Passauio Oetingam profecti
præclaram animi grati testificationē
ediderunt, itinere bidui pedibus
confiendo, promissaque liber-
tatis vindici Deiparę præ-
stando.

CAPV^T X.
MIRACVLAAE
A.C. MDC XXAD
M DC XXV.

I.

^{A. C.}
^{MDC XX.} **I**llustris matrona Catharina de Hoys, è familiâ Keuehillerianâ, anno superiore tantis à calculo doloribus excruciatatur; vt actum de vitâ, cùm ipsa, tûm tres Medici pronuntiarent. Consumptis humanis præfidiis cælestia contra mortem ducit: votum Oetinganæ peregrinationis obeundæ, & sacrificii diuini cum cantu aliquoties conficiendi facit. Sub hæc certa fiduciæ vis entuit: etenim expulso calculo subiit optata sanitas: ob quam, ope Diu nostræ, recuperatam, cum domino coniuge, Joanne Balthasarо de Hoys, ærario Cæsaris Viennensi præfecto, Oetingam adiit, votiq; fidem liberavit.

II. Bar.

II. Barbara Willin, viliça, triduo post fœtum editum ita deturbata de mente est, ut infantulum ab se repelleret, eique mortem intentaretur. Maritus peregrinationem Oetinganam cum sacrificio pro sanitate conjugis conficiendo Deiparæ spondit; & furor detumuit, rediitque animo malacia.

III. Paulus Altbart, opifex, Pafauium secundo Oeno nauigabatur. Aberat ab urbe quinque ferme milibus; cum lembus, quo vehebatur, euersus est. Ille, implorato Mariæ auxilio, promissaque peregrinatione Oetinganâ, ad pontem usq; inuerso corpus lembo sustinens deuetus ripam in columis appellitur.

IV. Martinus Schenckh, miles, bello Bohemico plumbeâ glande pedem traiectâ doloribus vrebatur acerrimis; neque chirurgorum consiliis & artibus quidquam agebatur. Quare adeundæ Virginis Oetinganæ

S S VOTO

voto se obstringit, & grallâ sustinens gradum iter ingreditur. Quò magis autem propinquat Oetingæ, hoc expeditius ac leuius incedit. Sensit loco in sacro iam opus fulcro non esse. Itaque grallam inter monumenta beneficiorum Deiparæ suspendit, & alacer ac promptus abiit.

V. Leonardus Kern Franco à teneris herniâ laborabat. Eâ levatus est paucos ante annos, Oetinganam Deiparæ pollicitus peregrinationem. Verùm, debiti solutione in sexennium prorogatâ, recruduit malum. Integravit votum, & rursus est morbo liberatus.

A.C.
MDCXXI.

I. Joannes Leidel, ciuis Frantenhusanus, domum repetens ex equo defluxerat, pede suspensus de stape de, cui altius erat immissus. Aduertit ibi vitam agi, si in cursum se incitasset equus. Quare Deipara auxilium implorauit, votoque itineris Oetingani, donorumque feredorum

dorum se deuinxit. Constitit equus,
donec stapede extricatus pes pericu-
lum præsentissimum interruptum. Su-
periore factum exposuit hoc anno.

II. Bernardus Hilz, Senator op-
pidi Hengerspergensis, catalepsia tam
erat obnoxius; ut ferme quot diebus
sterneretur, & saepenumero aliquot
horarum spatio iaceret mentis inops.
Cum aliquando, impetum remitten-
te morbo, redisset ad se; supplex Dei-
paræ auxilium implorauit: simul Oe-
tingæ adeundæ, donisque ornandæ
votum pro sanitate nuncupauit. Ex-
inde cum morbus hebdomades ali-
quot resedisset, oborta spes est vale-
tudinis duraturæ. At viribus itineri
nondum paribus, coniugem cum
icone cereâ centum quadragenum
pondio misit; & in Sacelli Mariani
Fastos referri beneficium postula-
uit.

III. Georgius, Schardingani ci-
uis filiolus, lapillum auri dexteræ im-
mife-

miserat: qui tām altē se abdidit, vt nullo artis instrumento posset pro-trahi; & metus esset, nē non audien-di tantūm facultate, sed ipsā vitā multaretur. Posteaquam parentes pro eo Oetinganam peregrinatio-nem voverunt; lapillus tripartitō ruptus particulatim exemptus est, nullo pueruli detimento.

IV. Nicolaus Comes Lodroni-us A. M DC XX. tām imbecillus ac te-nuis viribus erat, vt sellā gestandus, vel inter brachia ministrorum du-cendus esset. Quo in morbo cūm humana parūm proficerent, ad ma-trem Dei, Oetingæ perpetuis in cli-entes conferendis beneficiis claram, perfugit. Vouit, quò eā imbecillita-te leuaretur, Oetingam se profectu-rum, Pœnitentiæ Eucharistiæque sa-cra obitum, Missæ sacrificium cum cantu fieri curaturum. Voto reddi-to, cūm in dies procedere in melius valetudinem sentiret, & subinde con-

conualuisset ex toto; vt antea obtinendæ sanitati huc æger accessit; ita hoc anno redeundo gratésque Deiparæ persoluendo obtentæ gratiam testatus est.

V. Quidam, quod promissæ quo-dam peregrinationis Oetinganæ si-dem liberare neglexisset, tantâ mœstitiâ occupari, tantisque ab dæmo-ne intemperiis agi cœpit; vt ad mortem & sibi, & vxori consciscendam quam vehementissimè impellere-tur. Non tamen hîc sibi defuit. re-petiit antiquam sponsionem:iturum se Oetingam excalceatum, cum geminis è cerâ candelis: ibi sacrificium diuinum fieri curaturum. Et confe-stim suborta est animo serenitas: fu-itque in posterum eiusmodi laruis immunis.

VI. Piscatores duo Fravvenstei-niani Decembri mense, secundâ no-ctis vigiliâ, piscabantur in Oeno. Ibi lembus fortuitò in palum actus euer-susque

susque in aquas utrumque excusit.
 Horam ferme luctantes, cum mens
 emersaque ad arcem usque Fravven-
 steinium defluxissent; opem magnis
 clamoribus implorarunt. Acclama-
 runt ex arce domestici, Deo Diuq;
 matri se commendarent, voto Oe-
 tingæ adeundæ se auxiliaturos. Hac
 promissio saluti periclitantibus fuit
 mox enim incolumes ad ripam sunt
 appulsi.

VII. Quidam, quod principem
 in miris anni huius locum meretur,
 ad primum Marianæ statuæ conse-
 ptum, mutauit animum: religionis
 prauæ virus abiecit: coetui piorum
 est adiunctus.

A.C. I. Domina Lucia Otilia Selava-
 ta, Comitissa de Klum &c. à morbo
 è usque somni beneficio spoliata
 est; ut solidas per uigilare noctes mul-
 tis hebdomadibus cogeretur. Vnde
 languor, aliisque valerudinis incom-
 moda per molesta. Neque verò me-
 dici

dici experientissimi quidquam per omnes artis recessus inuenierant, quo conciliari quies ægrotanti posset. Illa igitur remedia Deiparam valentiora poscens fidem obstrinxit, cùm primùm per vires liceret, Oetingam adituram, donumque cellæ Virginis illaturam. Profecta Passauio cum domino coniuge, & matre, primâ itineris mansione recenti somno cœpit acquiescere: tertiâ deinde nocte, quam egit Oetingæ, somnum ex integro recuperauit.

II. Valentinus Rainer, agricola, falce dextrum pedem, inflato vulnere, sic debilitauerat; ut incedendi facultas trimestre tempus hæserit obstupefacta. Cùm nullam in multis remediis efficacitatem inuenisset, Oetinganæ Virginis opem postulauit, votoque se obstrinxit eam audiendi, & nummorum aliquid ærario inferendi. Conualuit exemplò post votum, iter Oetinganum expeditus peregit.

III. Mar-

III. Margaretha Wimmarin, mente capta, semestre solidum catenis tenebatur constricta. Adhac biennium sermonis expers tetricam perpetuo in silentio vitam agebat. Oettingana Diua votis conciliata sanitatem cum loquendi facultate quam primùm impetravit.

IV. Illustris vir Henricus Michael Hinslerius, Baro de Cadau, in castris ad Nouam domum, Pannonia oppidum, cōtumaci correptus morbo, nullo medicorum conatu curari poterat. Septēnum spatio mensium tenuit malum. quod etsi quater oppressum videbatur; quater in maius ægroti periculum recruduit. Quare voto se pro valetudine deuinxit, ad Oetinganam Virginem itinere pedestri Passauio proficisciendi. Et confessim inclinari morbus cœpit. Inde receptâ ex integro valetudine Oetingam voti reus, gratûsque venit.

V. Jacobus Miessinger vi morbi seme-

semestris ita mente exciderat, uti domo digressus senum hebdomadrum spatio nusquam apparuerit: creditumque sit, mortem sibi voluntariam, vel aquis, vel laqueo consciuisse. Ut frater peregrinationem Oettinganam, cum sacrificio illic peragendo pro fratre voulit; confessim domum rediit, atque conualuit.

I. Virgilius Eisenhuet Salisburgo *AC MDC
XXIII.*
 Tridentum iter habebat cum coniuge, tribusque liberis. Non procul Colmanno (locus est Bauzano Bruxinæque interiectus) è liberis puer septennis carpento excidit: quod astum repente per corpus crura cum brachiis perfregisse videbatur. Parentes seminecem puerulum carpento receptum Oetinganæ Virgini commendarunt, proque eius incolumente signum è cerâ singendum, spoponderunt. Colmannum ubi peruentum, chirurgi euocati puerulum illæsum, protinusque sanum, ut erat, pronunciârunt.

T

II. Pa-

II. P. Marcus Capuccinus Vien-
næ tām grauiter decumbebat, vt in-
tegro triduo intelligendi cernendi
que facultas fuerit oppressa. Cū &
medicus, & adstantes domestici de
vitā ægroti spem prorsus abieciſſent;
occurrit illius animo Oetinganæ ma-
tris pietas. ad quam cū profectu-
rum ſe, maiorum permiffu, ibique ſa-
cris operaturum promiſſet; ternas
post horas ſanus valénsque surrexit,
& posterō die ſociorum coetui ſe
reddidit. Idem P. Marcus, cū alio
tempore aures prorsus obsurdiſ-
ſent; eodem adhibito remedio cu-
ratus eſt.

III. Hieronymus Gellerer, sub-
centurio Landauiensis in furorem &
alienationem mentis actus, quadri-
duum vinculis, & ſex virorum custo-
diâ inſciens attinebatur. Cū inte-
rim aliqua lux affulſiſſet; ſubiit Oe-
tingani Sacelli memoria: quō, iſi
conualuifſet, accessurum ſe cum ce-
reā catenā, Miſſæque ſacrificium ſie-
riſſet.

ri curaturum promisit. Et confessim
excussa est amentia, dieque spatio ad
omnia sani valentisque hominis of-
ficia rediit.

IV. Conradus Völk h, ad D. Ni-
colai Cœnobium, in suburbanitate
Passauii situm, scholæ moderator,
cùm prono veheretur Oeno, nau-
giolum in onerariam incurrit. Ille
cum sociis tribus in flumen excus-
sus, infráque carinam nauigii maio-
ris abreptus, inuocato Virginis Oe-
tinganæ auxilio emersit, vitámque
seruauit.

I. Wolfgangus Grundner, miles,
gladio supra pectus adacto in discri-
mine supremo versabatur. *A.C. MDC*
XXIV. Voto pe-
regrinationis Oetinganæ facto, breui
tempore curatus, optimámque vale-
tudinem est adeptus.

II. Apollonia, puella bimula, lu-
debat extra villam; cùm eam vacca
lasciuiens cornu in os defixo suspen-
dit, diúque circumtulit. Vbi eam

T 2 tan.

tandem abiecit, pro mortuâ iacuit.
Vt primùm parentes infantulæ salu-
tem nostræ Diuæ commendârunt, ac
votum ediderunt; signa viuentis
prodidit, & reflorescente in dies va-
letudine prorsus consanuit.

III. Joannes Osinger, ciuis Lauf-
fensis cum coniuge domum Salis-
burgo renauigabat. & vix soluerant,
cùm nautarum negligentia nau-
fragium fecerunt, mersis è vectorum
numero nonnullis. Quo in discri-
mine cùm vestes nuptiales Oetinga-
næ Virgini deuouissent; incolumes
in ripam euaserunt.

IV. Georgium Wimmerum Mo-
nacensem tām atrox obruerat mor-
bus, vt hebdomades omnino tres
loquendi, audiendi, videndi faculta-
te caruerit. Quin dies aliquot neq;
consistere, neque incedere, neque
alimenti quidquam poterat sumere.
Adhæc obriguerat pes dexter, itaque
totus à se homo discesserat; vt vulgo
amens

amens ac vecors haberetur. Cùm igitur ipse sibi consulere non posset; pia soror voto Oetingano fratri auxilium à Deiparâ impetravit, etenim paucis post diebus ei conspiciendam se obtulit, & ad votum exequendum est adhortata. Inde valetudo in dies melior, ac optima tandem successit.

V. Fosfor ærarius quidam, Oenipontanus, rate, quâ vehebatur, distractatâ, ad quingentos Oeno secundo passus abreptus erat. Tandem collo tenus in aquâ constitit, vitâ, quod opitulari nemini tutum foret, desperatâ. Succurrit hîc animo Oetingana Domus: eò peregrinationem voto destinat: & exemplo in ripam, multis spectantibus, atq; gratulantibus euadit.

VI. Iter habebat Salisburgensis ciuis cum coniuge. Dum Gretingæ (abest Salisburgo locus quinque millibus) pontem traiiciunt; equus vxoris stre-

T 3 pitu

280 OETINGANÆ HISTORIA
pitu torrentis pauefactus, restans
atque refugiens de ponte prolapsus
est. Clamauit opem maritus: sed e-
rat ea periculi ratio, vt opem non ad-
mitteret. Ut primùm verò peregrina-
tionis Oetinganæ voto Deiparam
conciliauit, vxor cum equo saluae-
uasit.

CAPUT XI.
MIRACULA
A.B.
A.C. MDC XXV
AD.
M DC XXXV.

I.

A.C. MDC
XXV. Iohannes Fuxius agricola de plau-
stro deciderat in limum. Vbi cùm
hæreret implicitus, currus prægra-
ui mole onustus per eum actus est,
videbaturque penitus obtritus ac
mortuus. Amici rem ultra humana
remedia positam credentes ad diui-
na perfugerunt. Itaque peregrina-
tio.

tionem Oetinganam cum sacrificio
pro salute Joannis voverunt, euentu
optatissimo, nam & viuum illum, &
paulò pòst etiam valentem aspexe-
runt.

A.C. MDC
XXVI.

I. Caupo quidam temerè cultrū
in ventrem adegerat: extractum se-
cuta sunt ilia. Jamque sacris Chri-
stianorum mysteriis ad æternitatis
expeditionem se armauerat; cùm ei
vxor inuocatâ Oetinganâ Virgine
vitæ spatium prorogauit.

II. Negotiator Passauiensis præ-
grandem onerariam, frumento onu-
stam, aduerso Oeno, in Tirolim mul-
tis equis subuehebat. Dum parat ap-
pellere, nauis refertur retrò sublapsa,
vectoresque cum equis rapit. Discri-
men vitæ rerūmque suberat præsen-
tissimum. Ingeminatur nomen Oe-
tinganæ Virginis: auxilium exposci-
tur: & mox appellitur ad ripam one-
raria, hominibus equisque saluis.

III. Alius eodem flumine do-

T 4 mum

mum Oetingâ deuehebatur. Euer-
sâ naui quattuor & viginti è nau-
gantibus mersi. Ille cum interitu
præsentique morte conflictans ani-
mo Deiparæ beneficia repetit: à qua
moneri sibi videbatur, si vitam ama-
ret, eam voto Oetingæ adeundæ sibi
assereret. Quod vt fecit, inuersæ na-
uis carina, aquis extans, laborantib[us]
pro fulcimento præbuit. quâ nisus
haud modicū spatiū decurrit,
donec auxiliari lembo exceptus in
siccum euasit.

IV. Mater fato defuncta secun-
dūm quietem adstitit filiæ: &, ô filia,
ingeminavit, ô filia, quām arduum
est cælo potiri! Quid ergo me fiet,
inquit filia: vt pote cui conscia ma-
tris virtus erat. Tunc mater: à vita
quidem beatâ repulsam non tuli; sed
arceor tantisper, quoad vna de filiis
votum à me Deiparæ nuncupatum
exequatur.. Illa ipsa, quæ matrem
loquentem audierat, sine cunctatio-
ne ne-

ne negotium suscepit: & à quindecim milliaribus Oetingam profecta voto satisfecit.

V. Mater alia de morte filii præmaturâ sic lacrimis quæstûque conficiebatur, vt parùm amentiâ distaret. Obtulit se is internoctu lamentanti: & quid est, inquit, cur plores? mihi quidem bene est: æternùm tibi erit malè, nisi Oetingæ veniam tuis peccatis quæsieris. Illa, tanquam de cælo tacta, Oetingam deproperauit, ibique cum lacrimis animæ labes pro sacro tribunali exposuit, inutili de morte filii luctu in propriæ salutis remedium conuerso.

I. Illustrissima matrona Lucia O.
tilia de Nouâ Domo, Comiti Wil-
helmo Sclavvatæ, summo viro nu-
pta, Diuę nostrę auxilio morbum pe-
riculi plenissimum depulit. Cui vt
gratiam referrent pii coniuges, duo
ex argento facta signa cognominum
Diuorum, Wilhelmi, & Luciæ sacra-

A.C. MDC
XXVI.

T 5 rie

284 OETINGANA E HISTORIA
rio Deiparæ intulerunt. Aliae eorum
dem dona, auro gemmisque confe-
cta, tribus aureorum millibus æti-
mantur. Et antehac, cùm pestilens
contagio Nouam Domum infesta-
ret; ab iisdem patrocinium Oetinga-
næ Virginis accersitum salubritatem
vrbis retulit, nemine quoquam ab eo
tempore desiderato. Adhæc cùm
incendium arci, quam incolebant,
bustum minaretur; cādem patronā
flammæ vim cohidente restinctum
est.

II. Natus est hoc anno Græci
terrificâ specie infans, oculis ouagali-
linæ magnitudine, superantibus.
Quam fœditatem auersati parentes
oculorum par argenteorum Oetin-
ganæ Diuæ promiserunt, si eius pre-
cibus ad iustam magnitudinem in-
fantis oculi colligerentur. Quod
cōfestim cum omnium admiratione
factum.

A.C. MDG
XXVIIII.

I. Quidam usque eò scelerum
con-

conscientiâ lacerabatur; vt patriâ profugerit, errando lenimentum aliquod cruciatui quæsiturus. Interea dicatam D. Stephano ingressus ædem mœstitudine ac molestiâ obdormiuit. Experrectus claram vocem audiit, si animi tranquillitatem optaret, Oetingam festinaret. Obscurus diuinæ monitioni venit Oetingam: ubi expiatis confessione vitæ maculis, dispulsâ tempestate, quietem est adeptus.

II. Franciscus Martinus Reidnerus, Archigraphei Dingelfingani filius à morbo vitæ periculum adierat. Parens Oetingam pro filio supplex profectus est. Sub quintam vespertinam eò peruenit: sub eandem horam lecto filius profiliit, & sanus lætusque per cubiculum inambulauit.

I. Maria Sibylla, eximii viri Joannis Fuggeri Comitis filia, adeò maligno corporis erat habitu, vt morbi ferme

A.C. MDC
XXIX.

ferme cum diebus, alijs alij succederent. Membris omnibus tam acuti doloris infederat sensus; ut, si quando attingeretur, anima deficeret. Medici non ex Germania tantum, sed ipsa etiam Italia euocati nihil profecerunt, malo ultra fines artus progresso. Itaque ad extremum Oetingana Diua, auxiliatum vocata venit: & sanata Fuggerinæ gloriam tulit.

AC MDC
XXX.

I. Christophorus Mailand, de Cransberg, multis ac diuturnis conflictabatur morbis. Mente, oculisq; captus, ac membris omnibus ita fractus erat, & labefactatus; ut curru stipem colligendam septennium solidum, fuerit circumuectandus. Ad ultimum denique periculorum ductus, cum quartum iam diem interclusa vox esset; animo votoque ad Oetinganam Virginem verso, supremum flagitauit auxilium. Quod exemplò presentariū sensit. Rediit linguae sermo: instaurata videndi,

ince-

Incedendique vis: valetudo subinde plenè restituta.

I. Strassburgi in Carinthiâ nobilis matrona Veronica Jocherina lethali, eoque contagioso morbo in ultimum vocata discrimen Rosinæ filiæ pietate erepta est. Armillas hæc Oetinganæ Virgini suas promisit; & matri in columitatem impetrauit. Non multò post eadem afflata lue Rosina filia, simili voto à matre seruata est. Exinde morbus in vniuersam penè familiam vulgatus nostræ diuæ precibus sine funere desæuiit.

I. Funestas huius anni clades, quo Gustauus Suecorum Rex, Acatholicon Germaniæ principum, vrbi-umque ferox opibus, infesta per Boicam signa circumtulit; eximia multorum virtus, Deique ac Diuorum auxilia præsentissima compluries subleuârunt.

Vir quidam honestâ probatâque vitâ, pago, quem incolebat, à Suecis occu-

*A.C. MDC
XXXI.*

*A.C. MDC
XXXII.*

occupato, in locum solum perfugit, indagandi solertiam horrore latibrarum elusurus. Ibi mœroris desperationisque plenus humili proculbuit, ærumnásque suas, non tām supplicando, quām quiritando Oetinganæ Virgini commendauit. Obrep̄sit interea somnus. Videlur hīc sibi per speciem Oetingæ versari, Deiparām q; audire hortantem, bene speret; nihil inde periculi, vnde sit metus, imminere. Experrectus mirè erectum sensit animum. Itaque progressus de latibulis per medios hostes, omni maleficio immunis, incessit, gratūsque ad salutis vindicem, Oetingam properauit.

II. Binæ virgines, cum laudata pudicitia matronâ, in Sueciorum militum inciderant manus. Cum precibus minisque earum oppugnaretur castitas, neque pateret euadendi probri via; Virginis Oetinganæ fidem implorauere. Et confessim ruf-

pes

pés proci in diuersa diuinitus acti
diffugerunt. Plures alix, cùm virgi-
nes, tūm matronæ, eādem vindice,
labem eandem abarcuere.

III. In pago quodam Suecici mi-
lites sartorem, collo in laqueum in-
serto, suspenderant, laxiore nexu,
quām ut confessim animam elide-
ret. Illis dilapsis Oetinganæ se Vir-
gini commendauit. secundūm quod
somno mergi sibi est visus. Interea
fortuitò quidam eò accesserunt, &
laqueum resciderunt. Oetingæ de-
in grates sospitæ suæ meritas persol-
uit.

IV. Quod hostis Ripense Nori-
cum, siue eam Boicæ inferioris par-
tem, quam Oenus in Orientem à re-
liquâ prouinciâ diuidit, non intraue-
rit; nemo est, qui tutelæ potius no-
stræ Diuæ, quām fluminis, armato-
rumque præsidio tribuendum sen-
tia.

I. Rapuerant viri nobilis Landis.
huta.

A.C. MDC
XXXIIII

hutani coniugem Weinmarici ad castra. Maritus eam & à probro, & sibi vindicaturus, sponsionem fecit, si saluam reciperet, sacrificium Oetingano in Sacello cum cantu confici curaturum. Tunc erectus animo in castra processit, coniugemque per arma, iactosque tormentis globos perquisiuit, & repertam domum latius reduxit.

II. Eundem ad modum salutifiliæ consuluit Vdalricus Leukerus Landishutanus. quam cùm raptam à Weinmariensibus accepisset; mox, edito visendæ Virginis Oetingana voto, progressus in pōtem, Isaræ inieatum, vbi etiamtunc certamen cum hostili manu feruebat; eam sub equo Suecici militis proculandam reperit. Audentem fecit prolis amor, & voti recentis fiducia. Intulit se in pugnantium globum, filiamque presenti letho eripuit: seruatam cùm liis quinque liberis domum reduxit.

III. Jo-

III. Joannes Jacobus Montoia,
Monacensis, non procul patriâ, qui-
nis à militibus exceptus, duobus glo-
bis ad ferrei fili extrema reuinctis,
ictus est: quorum alter corpus trans-
abiit, alter hæsit. Mediçi arte diffisi
mortem denuntiauerant; & mori-
turus animam salutis remediis pro-
curauerat; cùm tertio post die Oe-
tingana memoriam Virgo subiit:
quam vbi voto nuncupato auxilium
poposcit, quarto post die ex toto
conualuit, & publico se commisit.

I. Captâ inauspicatissimis Ber-
nardi Ducis Weinmariensis auspici-
is, multoque incolarum sanguine,
barbarum in morem, respersâ Lan-
dishutâ; ciuis quidam in quæstio-
nem de gazâ Ecclesiæ raptus, cùm
negaret aliquid sibi de cæ constare;
pugnis primùm atrociter contusus;
reuinctis deinde post tergum mani-
bus, haustu, quem Sueicum vocant,
excruciatus est. Nimirum aquæ tan-

*AC MDC
XXXIV.*

V tum

tum in eum , dispeſſis vi faucibus, ingurgitârunt, vr rumpendus omnino videretur. Inter hæc misero Deiparæ auxiliū exposcente, votūmq; pro valitudine quondā factū, & adhuc neglectum , animo repetente, ac nouo profectionis Oetinganæ promillo fidem obstringente; ecce funes , quibus tenebantur manus, sine molitione vllâ , cum admiratione spectantium , rumpuntur in frusta. Cùm viribus humanis (quæ sanè modicæ erant) id effectum tribuerent alii, & eò haustum alterum pararent; vnaus, Deo animum permouente, vt parcerent, commilitonibus persuasit: qui proinde alapis multatum dimiserunt. Iis digressis votum instaurauit, Deoque ac Deiparæ, sotibus, gratiam habui.

CAP.

CAPVR XII.

M I R A C V L A

AB

M DC XXXV

AD

A. C. MDC XLIII,

I.

Sophia Schvvaigerin, Perlesreut-
tensis, quattuor abhinc annis A.C. MDC
XXXV.
cum dimidio, à luctuoso casu,
quem etiam catalepsis grauabat, ita
omnem loquendi facultatem perdi-
derat, vt animi sensa non nisi scri-
pto vel nutu posset promere. Cùm
multi medici nihil profecissent; pe-
regrinationem Oetinganam, tribus
cum ceræ libris, sacrificiis Missæ duo-
bus, pro sermonis vsu recuperando
est pollicita. Venit Oeringam iun-
cta supplicationi Perlesreutensi,
prid. Non. Maias. Ibi dum sacrificio,
quo pro se litari curauerat, interest;
repentè sermonis usurā, tanto inter-
clusam tempore, recipit, ita prom-

V 2

ptam

ptam atque expeditam, vt Collegii
Canonicorum Decanus, qui eadem
die narrantem ista Sabinam audierat;
nihil in voce vitii, nihil in verbis ha-
sitantiae deprehenderit. Ciues ali-
quot Perlesreutenses, in quibus
duo senatores, miraculi fidem præ-
sentes confirmârunt.

A.C. MDC
XXXVI.

I. Cum matrona quædam Oetin-
gæ, quo supplex venerat, miracula in
porticu Sacellum ambiente pieta
scriptaque lustrasset; addubitare de
rerum veritate cœpit. Pœna in do-
mum reditione certa temeritatem
secuta est: Neo-fori improuiso, gra-
uique morbo occupatur. Subiit hic
animum dubitationis Oetinganæ
memoria. Factum auersata pœnitu-
dine, nouam trium Missarum spon-
sionem pro sanitate facit. Quâ im-
petratâ didicit, non ex vano rerum
admirabilium Oetingæ pendere mo-
numenta.

II. Legum Doctor, toparchiz
Voch.

Vochburgensis administrator, plūs annum graui exercitus morbo, & iam tertium in supremum vocatus discrimen, medicis salutem desprantibus, Oetinganæ Virginis opem implorauit, argenteam pro valetudine statuam pactus, euentu secundissimo. Venit Oetingam sanus, votique fidem soluit.

III. Nauicularii duo, ciues Lauffenses, cùm aduerso Oeno quattuor onerariis frumentum, vnâ vinum subueherent; fortuitò euenit, vt im- petu fluminis naues, vectores, equi, omnisque vnâ salutis fiducia abri- peretur. Peregrinatione, donoque sospitæ Oetinganæ promisso admira- biliter sunt seruati. Oetingam sub- inde grati adierunt, remque in tabu- lâ depictam inter anathemata su- spenderunt.

IV. Joannes Altinus de Societ. Jesu, Coloniæ, quo iam mortifero afflictus morbo peruererat, sentien-

V 3 di,in-

296 OETINGANA HISTORIE
di, intelligendique vsum amiserat;
adhæc hemiplexiā tactus mortui spe-
ciem præbebat. Vnde, quibus mori-
turi solent, sacris omnibus procura-
tus, inter sociorum preces iamiam
videbatur è vitâ discessurus. Fama
interea Bonnam ad Reuerendiss. Il-
lustrissimūmque Principem, Fran-
ciscum Wilhelmum, Episcopum Ol-
nabrugensem &c. cui Altinus à sacris
confessionibus erat, peruolauerat.
qui voto quindecim sacrificiorum,
Oetingæ conficiendorum, edito, cu-
rationem omnium malorum ægro-
to impetrauit.

*a.c. MDC
XXXVII.* I. E Boicæ Trans-Danubianæ
parte, quam hodie Syluam appel-
lant, filiam adduxit Oetingam pater,
tetro aspectu formidabilem. Rige-
bat mortuali stupore vultus, fatisce-
bant hiantes oculi, vigorem succi vi-
talis omnem pallor obruebat. Fidem
hæc talia signa patri asseruerūt, apud
Oetinganos affirmanti, puellā mor-
tuam,

tuam, nostrę Virgini precibus votóq;
commendatam, ad viuos rediisse.

II. Vrbanus Mair, è Bauzanensi
vicinitate, annis omnino tricenis
peracres dextri poplitis, tandem et-
iam protinus obstupefacti, cruciatus
pertulerat. Venit interea libellus
Oetingensium miraculorum in ma-
nus. quem cum lectitando peruol-
uisset, cupido incessit animum,indi-
dem inueterato malo remedium pe-
tendi. Quare Oetingam profectio-
nem cum sacrificio donoque cereo
vouit. Votum consecuta est sanitas.
Sanus inde Oetingam descendit, &
promissa persoluit.

I. Ciuis Engelcellensis Austriae
superioris oppidi cùm aestus leuandi
gratiâ Danubium intrâisset, & longi-
us, quàm tutum esset, natandi volu-
ptate processisset; vorticibus abre-
ptus in medium aluei prouoluitur.
Nulla spes euadendi ob rapiditatem
altitudinēmque fluminis ostendeba-

*A.C. MDC
XXXIX.*

V 4 tur.

tur. Quare animo Cynosuram Oetinganam respexit: cuius visendæ vbi votum edidit, in ripam oppositam, Deiparâ moderante, prouectus, cymbáque binis à piscatoribus est exceptus.

II. Michaël Kugellueger Ellingenensis, Austriacus, biennium hydropsi oppletus in eam extumuerat vestitatem, vt neque ambulando promouere, neque stando sustinere corpus valeret. Nemo non iudicabat ad ultima redactum, supremis etiam remediis inani conatu adhibitis. At agrorū derelictam ab aliis vita spem in Oetinganæ matris pietate repositam gerens, voulit, si conualesceret, ad eam aditum: diebus tri-dūi, quo manere ibidem statuerat, singulis Rosarii preces ter recitatum: animum Poenitentiæ, Eucharistiaeque sacris procuraturum: beneficij memoriam picturâ consecratum. Sub hac cum omnium admiratio-

ratione cœpit habere meliusculè: ruptaque pedum cute ita omni sensim humore noxio extillauit, ut ex toto conualuerit.

I. Jacet Noricas inter Alpes per-
uetus D. Benedicti Cœnobium, cum
oppido, Lunæ-lacus, siue Mönsee, ab
lacu, cui adiacet, appellatum. Ibi
cùm fortè superfusæ littoribus aquæ
vicina inundassent; Georgius Gur-
gerus, ciuis, cum omni familiâ in su-
premium discrimen venit. Cùm e-
nim domi plus triginta modii viuæ
calcis seruarentur; aquis irritatus
ignis cum fragore horrifico erupit,
vaporéque tam denso domum in-
uoluit; vt iam extrema passuri vide-
rentur. Coegerat in hypocaustum
præsentis periculi terror omnes, fu-
gâ aquis interclusâ. Ibi pro vitâ do-
móque uouerunt Oetinganæ Virgi-
ni candelam ceream, effigiemque rei
coloribus expressam. Auditas pre-
ces, liquidò patuit. nam confessim

A.C. MDC
XXXIX.

V S arde-

300 OETINGANA HISTORIA
ardere calx, & fumare destitit. Ser-
uati promissa animis gratissimis per-
soluerunt.

II. Puella quædam admodum in-
fans, matri cingulum abstulerat fur-
tim. Incusata facti pernegauit fecis-
se, maloque dæmoni, rea si esset, se
deuouit. Post hæc anni triginta flu-
xerant, iamque liberorum aliquot
mater erat; cum vafer humani gene-
ris hostis non modò animum ei ad
memoriam execrationis reuocauit,
sed & ipsam, & è liberis quaternos,
præmaturâ morte ereptos, sui iuris
ac potestatis esse prorsus persuasus.
Exinde plus annum tetri specie ser-
pentis continenter obuersatus ocu-
lis, terroris ac desperationis miseram
impleuit: atque, ut vera monentes
repelleret, quod caput infelicitatis
erat, effecit. Inextricabilem nodum
soluit pia Virginis Oetingana ma-
nus. Vouit ei Anna (id fœminæ no-
men erat) ceream effigiem, collec-
tive

stipe comparandam: & in libertatem animi è perniciosâ mœroris, errorisque seruitute est vindicata.

III. Alia quædam, flagitiis coopta, multis annis expiationem neglexerat. Agebatur interim stimulus animi, metuque perpetuo: non tamen ad salutis adigi remedium siue consuetudo facinorum, siue confitendi pudor sinebat.. Obfirmatè reluctanti videndam se obtulit Deipara, filium de sinu ostentans, laceratum vulneribus, oppletum cruento. Quod spectaculum ad frangendum animum valuit. nam suam eo denotari contumaciam rata, quò fœditudinem sanguinemque filio Virginis abstergeret, Oetingam profecta est, mentemque prægraui peccatorum sarcinâ exoneravit.

I. Diuersabatur eques apud Jacobum Schneider Grabensem, Augustanæ Ecclesiæ ditioni subiectum. Is ad castra profecturus cquo pabulum,

*A.C.
MDCL.*

lam ; sibi cibaria , ternosque aureos
poposcit, extrema omnia, nisi petita
præberentur , interminatus. Excu-
sante hospite rerum, pecuniæ præci-
puè , inopiam ; atque auenæ modi-
cum pro tenuitate admetiente; mi-
les in rabiem efferatus cum diris exe-
cationibus pecuniam denuò popo-
scit. Depositus in mensam sestertos
vicenos hospes , quos à vicino re-
centissimè mutuatum se dixit. Miles
pecuniæ paucitate grauissimè com-
motus, primùm sarculo, temerè ob-
vio , miserum ferit : gladium deinde
lateri subter costas defigit , defixum
relinquit, & equo consenso se pro-
ripit. Sub hæc cùm facile animad-
uerteret saucijs , mortiferam esse
plagam , putare cum animo Virginis
Oetingana mira cœpit: & si eius ope
conualeceret , accedere non sine
munere decreuit. Venit interea loci
chirurgus , exploratōq; yulnere ob-
lata esse ilia pronuntiauit , mortém-

que

que certam indixit: medicinam, non
tām sanandi spe, quām seruandi mo-
ris causā diebus octo adhibuit. Au-
gustanus adhæc chirurgus, inspecto
vulnere, mortem denuntiauit: non
enim, vt patriæ salus in Jacobi vitā
verteretur, medicīque operam eō o-
mnes conferrent, curationem pro-
futuram. Rediit inde, remediis in-
tentatis, Augustam. At Jacobus, æ-
terna prospiciens animo, sacris Ec-
clesiæ mysteriis saluti consuluit: chi-
rurgus loci admouere vulneri nihil
profectura perrexit. Vim igitur Oe-
tingani voti consecuta sanitas, cum
admiratione omnium, afferuit. Præ-
tor Grabensis litteris Oetingam mis-
sis rem testatus est. affirmârunt & te-
stes viri honesti, quos Jacobus ad-
duxit.

II. Illustris domina Francisca Pal-
fia, Paulo Palfio Comiti nupta, cùm
lustratis Oetingæ miraculorum ta-
bulis legisset, fœminam post aliquot
ANNOS

annos infœcundi coniugii prolem impetrâsse Deiparæ precibus; decreuit & ipsa, si matris obtineret honorem, digno aliquo munere beneficium testari. Anno sequenti, qui decimalis initi matrimonii fuit, filiam Mariam Reginam peperit, indubium Mariæ Cæli Reginæ donum.

III. Georgius Sigelius, dum à cœno puteum purgat, muri procumbentis oppressus mole decem horas oblituit. Maria Reginna Eggerina, matrona nobilis, in cuius ille dilectione erat, Oetinganæ Virgini commendauit, illæsumque ruderibus ablatis recepit.

*A.C.
MDCLXLI.*

I. Intulerat hoc anno Palatinatu Boico infestum agmen Joannes Paniarius, Suecici exercitus imperator. Ibi Leonardum Ossingerum cum sociis fugientem equitum hostilium turma tantâ celeritate consecabatur, ut euadendi locus non appareret. Perfugit igitur ad Oetinganæ Vir-

Virginis tutelam. cui posteaquam
pro salute munus argenteum, sacrifi-
que cum cantu peragendum promi-
sit; manus prædonum feliciter effu-
git.

II. Joannes Huterus Monacensis
Româ, quo religionis causâ adierat,
patriam repetens, Anconam inter-
& Venetias naufragus iactabatur A-
driatico in mari, sœuissimâ procellâ
mare cœlumque miscente. Ibi Mari-
am, quæ Oetingæ colitur, animo re-
spiciens, eò se profecturum, si enata-
ret, donoque geminos illaturum
cereos promisit: & saluus in littus
euasit.

III. Opifex Cambensis in Au-
striam proficiscens à milite perfossus
est, gladio infra cor exacto. Erat di-
scrimen vitæ summum. nam cùm
angusti vulneris meatum coiens ob-
ruisset caro, sanguis introrsum repul-
sus vitalem præfocaturus calorem
videbatur; cámque ob causam chi-

EUR.

306 OETINGANÆ HISTORIA

rurgus non meliore spe, quam qui mortuo medicinam adhibet, curandum suscepit. At peregrinationis Oetinganæ sacrificiique votum effecit, ut mox in melius inclinarit valedictudo, nec multò post ex toto sit instaurata.

A.C. MDCCXLII. I. Anno Christi M DC XXXII. dum Gustauus Sueciæ Rex Donavverdæ exercitum admoueret; fœmina ex eâ vicinitate à militibus intercepta, pecuniámque cum minis atrocibus est postulata. Vbi illa inopiam excusatuit; ensis ei per mamillam adactus, caputque sclopo equestri tam inclementer pulsatū est, vt audiendi iuxta loquendique vim perdiderit. Exinde annis aliquot cum filia, matris ærumnas leuante, per Sueviā, & Bauariam tintinnabulo stipem coëgit. Tandem filia de aliorum consilio, pro matre peregrinationem Oetinganam voulit. Eam obierunt circa annum M DC XXXVIII. Ut verò Bara

bara nouum animo votum concepit, confestim valuit melius, & sub anni huius initium accipiendi redditique sermonis integrum facultatem recuperauit.

II. Georgius Hettel filiolus, Thomam amissum dies omnino quinque desiderauerat. Perquisiuit interim, adiuuantibus triginta aliis, omni eo spatio, quod duob⁹ quaquauersum milliaribus Germanicis continentur, querendi studio non diebus, non noctibus intermisso. Non diuerat, cum Oetingâ, voto obseruata pécora persoluta, rediit. Eodem igitur nunc animum referens certum ceræ pondus pro filio Deiparæ promisit. Quinto post die puer alias à palude vicinâ eiulatum puerilem exaudiuit, vocemque fecutus Thomam à frigore trementem pallentemque inuenit. Redditum pater Oetingam portauit, & nostrę Virginis, voto reddito, gratias egit.

X III. Fœ-

III. Fœminæ cibum sumentiosum tricuspe hæserat in faucibus. Quod cum chirurgus instrumentis explorasset sæpius; neque sursum, neque deorsum potuit promoueri. Itaque postero quām infixum fuerat die crux cum sanie cœpit reddere: ossiculum dies quinque hæsi immotum. Quo in discrimine Oetingeranæ Virginis opem, voto peregrinationis edito, implorauit; & ossiculum de improviso tussiens eiecit. Annus rei factæ non proditur: hic ad quem retulimus, est indicatæ.

IV. Hoc anno Traunsteinenses ceream candelam prægrandem Diuina nostræ attulerunt, nouo insignem scuto, cui veteris beneficii narrationem inscripsere Germanicis metris: quorum hæc sententia:

A. C. M D L XXXVI, Sabbatho ante Natalitia sacra, ingens repente cohortum incendium terrore metuque animos omnium concusserat, infesta
venit

Venti procellâ totum in oppidum
flammæ propagationem minitante.
Vouêre ciues Oetinganæ Virginianæ
annuam cerei grandis donationem, &
mox Reginæ cæli precibus oppres-
sum est incendium. Inde adhuc
Traunsteinenses quo annis suppli-
cationem ducunt Oetingam, præ-
stântque promissum.

V. Quod extremo loco memo-
rabimus, inter prima nostræ Diuæ
miracula habendum. Joannes Bri-
xinensis Episcopus, S. R. I. Princeps,
binis morbis, utroque mortifero, af-
flictabatur. Æstuabat ardente febri,
discruciatib[us] asperrimo calculi do-
lore. Et in hoc altero vis omnis me-
dicinæ, spésque medicorum defece-
rat, certaque mors denuntiabatur;
cùm erectus fiduciâ Princeps ad Dei-
param vertit animum, donum Oe-
tinganæ Virginis inferendum Sacel-
lo pactus, si iis cruciatibus leuaretur.
Sensit confessim recreari ex atroci-

X 2 tate

tate morbi corpus: & subinde octo-
num dierum lapsu, calculos quadra-
ginta octo, absque sensu doloris, e-
dedit. Obstupuere medici, & vna o-
mnes alii, diuinæ manus id opus esse,
Deiparæ conciliatum precibus, pro-
fessi. Princeps Capellatum suum,
Gasparem Hartelium Oetingam mi-
sit cum litteris, quibus Decano Ca-
nonicorum Oetingensium miraculi
seriem exposuit: misit & donum,
quō voti fidem liberauit. Donum
sunt Vrcei gemini, & discus sacri-
calis, ex argento fabrè facta. Discia
tergo cælatum hoc epigramma:

GLORIOSÆ ET ADMIRA-
BILI Matri DEI VIRGINI
MARIÆ LETHALI MOR-
BO OPPRESSVS VOTVM
VOVI, ET VOTI VIRGINIS
OPES ANVS FACTVSSVM,
Ioannes Episcopus Brixinensis.
LETHALI MORBO OP-
PRESSVS D. VIRGINI MA-
TRI

TRIMARIÆ PERVETVSTI
SACELLI VETERIS OE-
TINGÆ VOTVM VOVI,
ET CONTINVO xliix. LA-
PILLI, SEV CALCULI SI-
NE DOLORE EXPULSI
SVNT, ET MIRACULOSE
SANVS FACTVS SVM.

FINIS.

OMNIA AD MAIO-
REM DEI
DEIPARÆQUE
GLORIAM
ET
HONOREM.

X 3 INDVL-